

העולם הזה



**השבועון
המצויר
לכל**

בגליון זה:

חייהם הפרטיים של אנמוניו ורנזיו

שני רקדנים הולכים העירה

11. 5. 1950
כ"ד אייר תשי"ו
מס. 655
שנה 13

הכדור
75
כ"ד

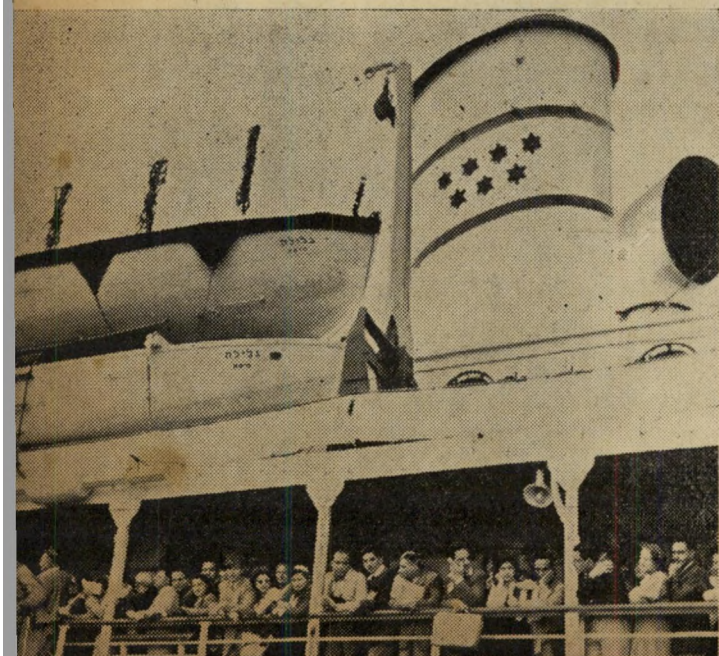
ארץ ללא צנע



שיחה עם רביהחובל אליעזר חודורוב — אם לדון לפי הבעת הפנים, אין הוא מרצה ליונה על תורת הימאות...



חנה קפריסין! על הסיפון מצטופפים הנוסעים, אך יונה וגדעון מעדיפים את הבדידות



פני הכחול האירוסופי, צלילי התור מורת הרכים כלילה הרועה, קרני האורות על המים האפלים, תנודת תיה הקלות של האניה. ממש קטע מרומן.

ולבסוף... קפריסין. האי הרחוק, המתקרב ומתבלט. סירת המנוע המד ביאה את הפילוט להדריך את האי ניה אל תוך הנמל, האוטובוסים המיושנים, מקושטים הגלי תכלתי לבן, החונים על המזח, תושבי המד קום, יוונים, ארמנים ותורכים אשר כולם יודעים לפחות מילה עברית אחת. בתי המלון המפוארים על מלצריהם המנוסים והמהודרים ו... פלאהפלאים — תרנגול חודי צלוי, והחניויות המלאות כל טוב, וכה בול! חבל רק שאיראפשר לקנות את הכל שרוצים.

ואז, כה מהר, חזרה לאוטובוסים הממתנים, ול"גלילה", חזרה לחיפה והמשפחה והמכרים המצפים, והעי בודה היוםיומית. ואתה מתחיל להרהר, האם זה אמנם כל כך יפה, או שמא רק ההירוש הוא שהיה בדבר?

יונה וגדעון, בני חיפה, לא היו מימיהם בהויילארץ, ולכן, כשבאה החודמנות לקפיצה קטנה אל מעבר לים, לא החמיצוה.

גדעון גורדון, בן 19, שוחרר זה עתה מן הצבא, אחר שרות ביחידות הפלמ"ח וחיל המועטים; עתה מת' כונן הוא ללמוד חוק באוניברסיטה.

יונה ארדשטיין, צעירה המודה בעלת עינים תכולות ושער בלונדי, הלומדת בסמינר למורות, היא שבי נתו של גדעון ברחוב אחדהעם בחיפה. היא שמעה על הטיול לקפי ריסין אשר מארגן החבל הימני ליש ראל על גבי "גלילה". היא שכנעה אותו להצטרף לטיול זה — אין זאת כי היה זקוק לשכנוע רב. כי מה הן 12 ל"י לעומת מסע תענוגות בהברתה של יונה?

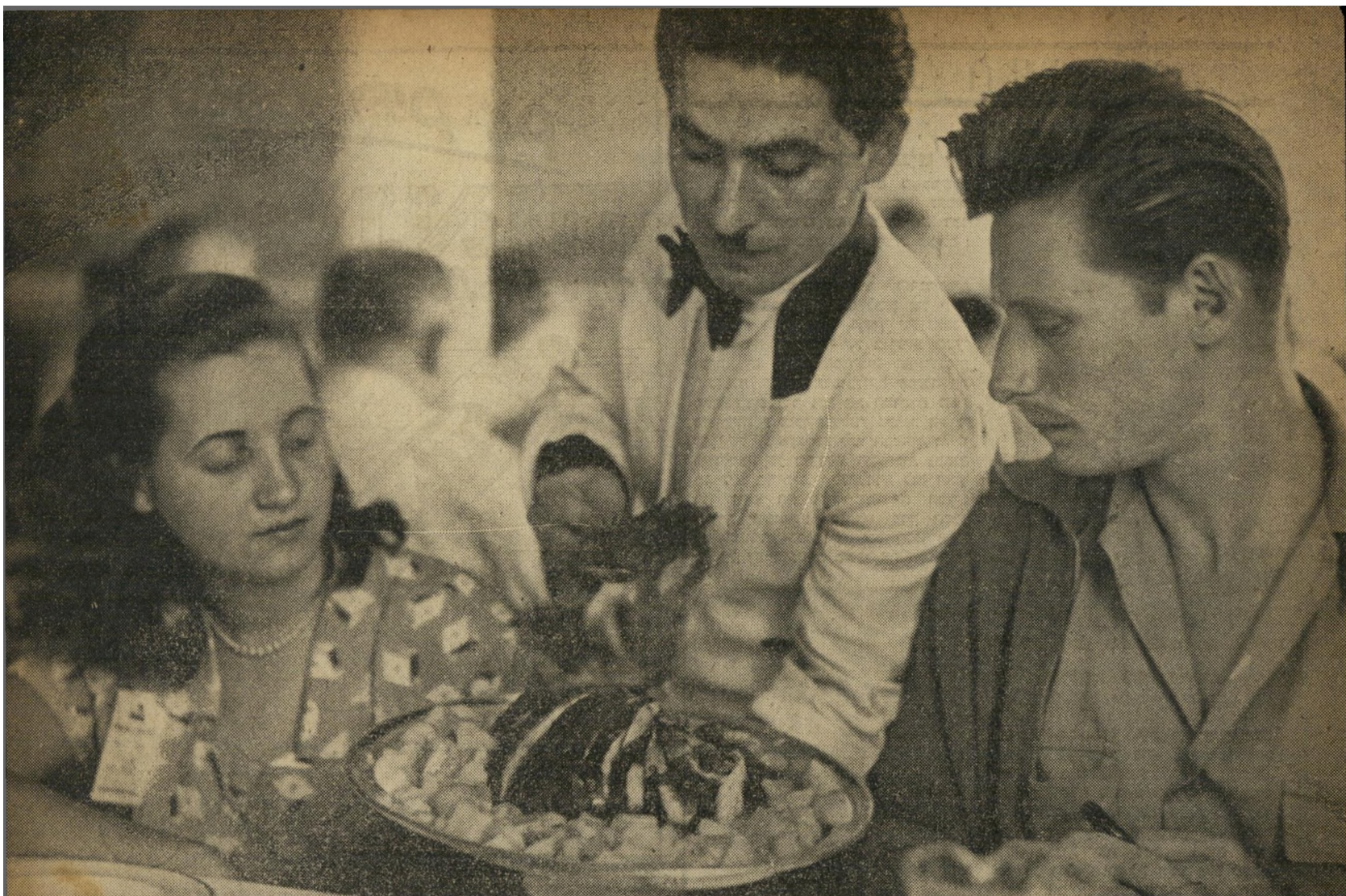
אמנם אין זה מסעה של "קורר" ניה" ונוסעיה המיליונרים, אך מי אמר כי רק מיליונרים אמריקאיים יכולים להרשות לעצמם הפלגות לים התיכון? אכן, הרימו העוגן, וחבה נפליג לקפריסין...

האניה, כעולם קטן השט על

סידרת צילומים: פרידמן.

אנשיההריקודים השט — הרצפה קצת מתנועת, אך אין הדבר מפריע ליונה וגדעון





תרנגול הודי צלוי. — מה דעתך, יונה? מתי נגיע לזה בישראל? אמנם צנועים אנחנו. התקציב הממשלתי עלה ב-40%. אנחנו נצטרך לשלם את זה, בצנע. — «נכון, גדעון: תרנגול הודי הוא טוב. וגם שיכון מרווח, וגם מכונית יפה. מתי יהיה לנו כל זה? בינתיים — נהדק את החגורות, ושלום על ישראל».



24 שעות בחוץ לי ארץ — מלון מפואר, ארוחות שמנות, מלצרים מצוחצחים, שפע סחור' רות בחלונות הראווה: המגרות את התיאבון הישראלי — אך הכסף, שהוחלף בהתרגשות (מי? מין) אינו מספיק. מה אפשר לקנות בשלוש לירות? אבל לא נורא! בקפריסין אין מס מות' רות, וגם אינפלציה אין אצלם.



מכל העולם

החבר ג'ון, הנמנה עם עובדי המעבדה של חברת התעופה — שם במזוודה זו פצצת-שעון מכונת למועד בו ימצא המטוס (ובו אשתו וילדיו)



הרוצח ג'ון גראנט
שי למשפחה — פצצה

באור. משנאסר נתברר עוד כמה פרטים מעניינים: הוא הבטיח לשאת לאשה את אחת המארחות של החברה, ובאותה שעה היה חייב מזונות בסכום של אלף דולאר לאשה שילדה לו בן בלתי-חוקי. הוא תכנן את הרצח כדי לגבות את דמי הביטוח בסך 55,000 דולאר, אך לא חשב כלל לשאת לאשה את המארחת היפה. רק מתחתי אותה הודיע למשטרה.

פרס

התערוכה הממלכתית של מדינת טקסס בארצות-הברית הבטיחה לשלם פרס של 50,000 דולאר לכל איש או אנשים שיביאו לה עד ה-1 באוקטובר, "צלחת מעופפת שמקורה בכו-כב אחר".

אייזנהואר יחזור?

בכל רחבי ארצות-הברית קמו "באופן ספונטאני" אגודות הדורשות כי המפ' לגה הרפובליקאית (הריאקציונית משתי המפלגות האמריקאיות הגדולות) תציג את הגנרל אייזנהואר כמועמדה לבחירות הבאות לנשיאות. מכון גאלופ לחקר דעת הקהל ערך משאל בין הבוחרים כדי לנלות במי יבחרו במקרה שבב-חירות הבאות יעמוד טרומאן מול אייזנהואר. התוצאות: 60% בעד אייזנהואר, 31% בעד טרומאן, 9% אינם יודעים.

אזרח העולם

גארי דיוויס, אזרח העולם מס' 1, שקרע בשנת 1948 את הפספורט הא-מריקאי שלו והתגורר מאז בפאריס, חזר לארצות-הברית בזיוה צרפתית, כדי לשאת לאשה את הרקדנית ההי-ליבודית אודרי פיטרס, שאיתה ניהל זמן רב רומאן במכתבים. בשעת הגי-שוואין הסביר את השקפת עולמו ל-500 האורחים, דבר שגרם לסירוב מצד הכומר לבצע את הטקס. הווג הצעיר יצא לבלות יחדיו את הערב במלון מפואר, והתחתן למחרת היום בפני שופט.

פיסמוקים ופצצות

ממשלת ארצות-הברית הקציבה בשנה השוטפת סכום של 12,500,000 דולאר ליצור פצצות מעופפות וסכום גדול פי שלושה — 34,415,608 דולאר — ליצוב מחירי הבטנים.

אינדונסיה

בין שני שולטאים

מחזה נדיר הוא בעולם כשממשלה עורכת ישיבה סודית ומחליטה לאסור את אחד מחבריה באשמת בגידה. דבר זה קרה עתה במדינה הצעירה בעולם: אינדונסיה.

בימי מלחמת-השחרור האינדונסית פיקד על צבא-המרד השולטאן של יוגי-אקארטה, ואילו עמוד התווך של נאמני-הולנד היה השולטאן של בורניאו המע-רבית. עם הקמת הפדרציה האינדונסית (הכוללת גם את הרפובליקה שנהלה את מלחמת-השחרור וגם את המדינות האו-טונומיות שתמכו בהולנד) נתמנה השול-טאן של יוגיאקארטה לשר-הבטחון, ואילו השולטאן של בורניאו המערבית נתמנה רק לשר-בלי-תיק. הדבר חרה לזה האחר-ון והוא החליט לפתור את הבעיה בצורה פשוטה: בחשאי ערך הסכם עם המורד "התורכי" ווסטרלינג, שקי-בל על עצמו לקחת בשבי את כל הממ-



השולטאן של בורניאו המערבית
מן הממשלה — לכלא

שלה, לרצות את השולטאן מיוגיאקארטה ולהקים ממשלה חדשה, בה יתמנה ה-שולטאן של בורניאו המערבית לשר-הבטחון.

הקשר נכשל בסעות. ישיבת הממ-שלה נסתיימה משום מה לפני המועד הרגיל. ווסטרלינג נוצח, וקשריו עם השולטאן הבלתי-מרוצה נתגלו. הממשלה כלאה אותו דוקא בארמונו של מתח-הו — השולטאן של יוגיאקארטה.

לגבי הממשלה האינדונסית, יצא מעז מתוך: "המהפכה נתנה לה תרוץ כדי לחסל את ה"אוטונומיה" של בור-ניאו המערבית ושאר המחוזות ששמרו על עצמאות מסוימת במסגרת הפדרציה. אחרי שנכשל גם המרד של הקפטן אנדי-עבדול עזיז במאקאסאר חוסלה "עצ-מאות" זו בכל רחבי האיים והממשלה המרכזית קיבלה לידיה את כל סמכו-יות השלטון.

רצח

תמורת 55,000 דולאר

ג'ון גראנט, אשתו ושני ילדיו (בת 6 ובן 5) נראו כמשפחה היוצאת ל-חופשה. הם נשאו את מזוודותיהם של טוס שחיכה להם בשדה-התעופה של לוס-אנג'לס, שם נפרד ג'ון מאשתו ו-הודיע לה שיטוס אחריה למחרת היום, אחרי שסיים כמה עסקים. לפני שהמ-ריא המטוס נשמה אחת המזוודות מידי סבל — והמטוס התלקח באש.

לשפת הים עם

נאורה
הקרק להלנת העור



מכיל
סולרזן
המסוה
האידיאלי
בפני
קרני השמש
הלוהטת

תחרוקי
יצהר

פרסום אריאלי

M63 "קסטל" אצל



ההתנצלות

הגנו לבקש את סליחת המעשנים אשר מדי פעם בפעם אין ביכלתם להשיג את "קסטל" בחנויות הטבק והקיוסקים.

לרגל התחבבותם של סיגריות "קסטל" אין באפשרותנו לספק את הדרישה הגדולה. אנו מבכרים לשמור על האיכות מאשר להגדיל את הכמות.

החברה הירושלמית לתעשיית סיגריות בע"מ

במד'נה

זהירות. כאן מתפטרים!

ראש הממשלה נכשל בשניה במא-
מציו להרחיב את הקואליציה הממשל-
תית. גם הציונים הכלליים מיסודם של
רוקח וברנשטיין השיבו בשלילה. בפעם
הראשונה נכשל מר בן-גוריון, המומחה
לטקטיקה מפלגתית, לפני כמה חדשים
במו"מ שניהל עם הקצה השמאלי —
מפ"ם. אז התנהל הויכוח בין מפא"י
ומפ"ם בנוסח כזה:

— בלעדיו לא תוכלו! — אמרו
אנשי מפ"ם...

— גם בלעדיכם — השיבו אנשי
מפא"י.

ומיד החל מו"מ עם הכלליים. וגם
מו"מ זה נכשל.

הויכוח הפנימי בתוך מפלגה זאת
התנהל באופן כזה:

— כדאי להכנס לממשלה ולהשיג
ויתורים מכסימליים — אמרו המחייבים.
— מוטב להשאר בחוץ ולצבור הון
מכשולן הממשלה, טענו השוללים, והכ-
רעו ברוב.

בן-גוריון נשאר, איפוא, פנים אל
פנים עם הדתיים.

והללו יידעו לנצל את מעמדם הקר-
בע, כי בלעדם אין רוב לבן-גוריון
בכנסת.

אולם אתם בלבד, עם הדתיים, ירבו
הקשיים לממשלה ולבן-גוריון ולמפלגתו,
לא רק בקרב הצבור הרחב, אלא גם
לבושרי מפא"י עצמם.

הדתיים יוכלו לאיים בהתפטרויות,
אם תביעותיהם בשטח הכשרות והתח-
בורה, חינוך וההווי, לא תתמלאנה.
ופירוש הדבר — פחות בשר, פחות
נוחיות בשבת, יותר חינוך דתי במחנות
העולים, יותר תפילות בטכסים ציבור-
ריים וכדומה.

היה זמן וסיפרו בדיחה כזאת על
חשבון איומי ההתפטרויות של הדתיים:

— אם לא... אנו נתפטר — איים
הרב מיימון...

— הריק רב בישראל — השיב
ד. בן-גוריון באירוניה — הוסיף לפחות
"בלי נדר".

בדיחה זאת כבר איננה אקטואלית.
הפעם יצטרך ראש הממשלה להזהר.
עד עתה יכול לתמרן במפ"ם ובכלליים
נגד הדתיים. עד עתה יכול להסתדר
בלעדי אלה או בלעדי אלה, אולם מעתה
בלעדי הדתיים לא יוכל עוד.

לתת צו לרמטכ"ל...

רק בכדי שלא להתחיל בענין חם
קבע ה"ור" כי המושב החדש של הכ-
נסת — לאחר הפגרא הקטנה של הפ-
סח — יתחיל בענין צדדי, בחוק שנש-
כח עוד לפני שדנו עליו. כל האופוזיציה,
מקיר אל קיר — חירות, הכלליים,

הבטחון צריך לתת צו לרמטכ"ל, ועל
הצבא לזוז...

הדוברים מסייעות הממשלה העירו
כי לא רק עבדאללה סיפח חלקי א"י,
שנועדו למדינה ערבית, אלא גם אנח-
נו סיפחנו. ואין ערבות, כי מועצת
הבטחון לכשתדון על סיפוחים תפסח
על חלק מהם.

ושר החוץ הוסיף על הצהרותיו
הקודמות כי "השאלה פתוחה" וכי
"הממשלה לא הכירה" וכי "ממשלה
ישראל רוצה שלום עם כל שכנותיה",
הפירוש שניתן בארץ ובחו"ל להצהרות
אלה: "בלי שלום לא תתכן הכרה
בסיפוח".

וכך הסתיים הויכוח. כל סיעה נש-
ארה בעמדה המוצהרת "כלפי ההיס-
טוריה", וכן גם הממשלה.

אך לאחר סיום הויכוח, החל וי-
כוח שני:

— מדוע לא השתתף בויכוח הרא-
שון ראש הממשלה? כולם ראוהו

קרב אחרון" אצלנו החל באחד במאי
הקרב הראשון בין מפלגות הפו-
עלים. והאחד במאי — כך קובעים מכל
הצדדים — האחרון המשותף.

הקרב השני בין שני האגפים הפו-
עליים — מפא"י הסוציאליסטית ומפ"ם-
מק"י הקומוניסטיים, עמד להתחולל בש-
בוע שעבר. הוא נדחה להשבוע ביום
ה', כשהועד הפועל של ההסתדרות ידון
בבעיה, שנוסחה באופן דיפלומטי:
"ההסתדרות בתנועת הפועלים הבין-
לאומית". במלים פשוטות יותר זירוש
הדבר, שבישיבה תעמוד השאלה אם
על ההסתדרות לצאת את האינטרנציו-
נאל המקצועי או לאו.

מפא"י טוענת — ההסתדרות שלנו
היא האירגון הבלתי-קומוניסטי היחיד
שנשאר בתוך הפדרציה העולמית של
האגודות המקצועיות. מפ"ם טוען:
מפא"י עושה את שליחות ה"מערב".
מק"י תשאל: כמה דולארים קבלה
מפא"י בעד הבגידה...



ל"ג בעומר בירושלים
"כבאים? מוסד אפיקורסי!"



ל"ג בעומר בצפת
"בתי מלון? מה זה?"

אחר כך תהיה הצבעה, ולמפא"י —
רוב הקולות.
מפ"ם-מק"י יודיעו, כי ההכרעה בש-
בילם זה לא כלום, וכי הם נשארים.
— כיצד נשארים?

— ככה. יודיעו ל"אינטרנציונאל"
כי הם נשארים. הם סולידאריים אתו.

המכות ביום הסולידאריות הבינלא-
מית הן כאין וכאפס לעומת הרוב הגי-
דול שיפרוץ בגלל "הסולידאריות" הספר-
טיואנית של האופוזיציה ההסתדרותית
עם האינטרנציונאל.

רק כעת זה יתחיל...

קורא בסטינוגרמות, עורך רשימות,
ומניע בעצבנות בראשו, כבכל פעם
לפני שהוא מסתער להתקיף את ירי-
ביו ולהגן על עמדתו. ובכל זאת שתק.
הויכוח הזה — טרם נסתיים.

"זה יהיה קרב ראשון"

חגיגות "הסולידאריות הפועלית" של
האחד במאי נגמרו במכות. מכות בת"א,
ברמלה, מגדלגד, ושערוריות בלי מכות
בירושלים, חיפה, טבריה וכו'. האחד
במאי הוא חג ה"אינטרנציונאל", ובשיר
ה"אינטרנציונאל" יש פסוק: "זה יהיה

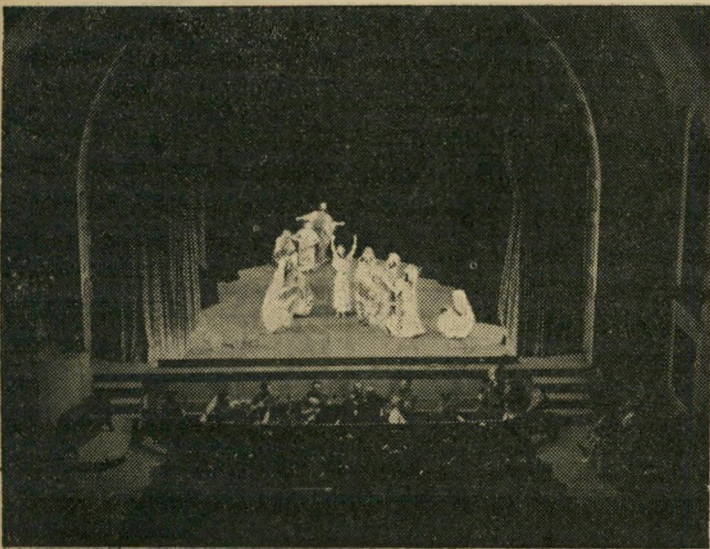
מפ"ם, מק"י, לוחמים — דרשו ויכוח
על הסיפוח.

והממשלה? — היא החליטה בערך
כך:

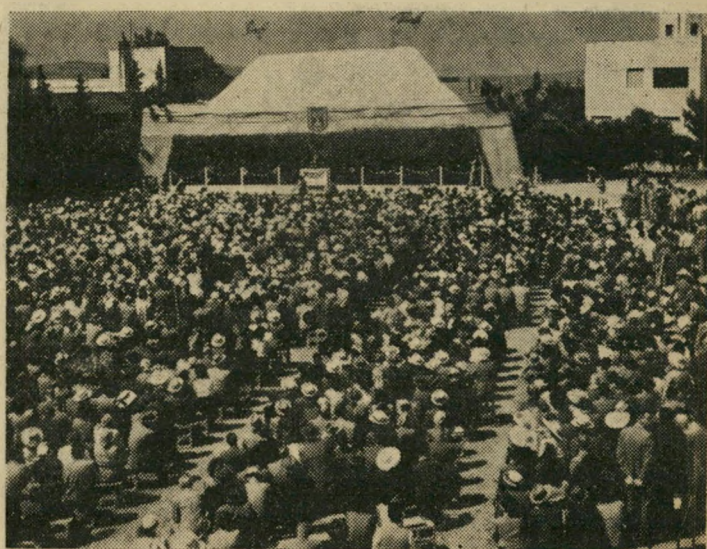
— רצונכם לדבר? דברו!

אנשי האופוזיציה הצטרכו, איפוא,
לפתוח בויכוח, במקום להגיב על
דברי הממשלה.

מפ"ם ומק"י הציעו לפנות בתלונה
אל מועצת הבטחון. "חירות" הכריזה
על אי-הכרה. "הכלליים" תבעו פעור-
לות נגד הסיפוח. פרידמן-לילין היה הי-
חיד שהוציא מסקנות הגיוניות: "שר



באזט רינה ניקובה בחגיגה
המשך משעשע



יומז האוניברסיטה העברית
פתיחה פורמלית

איירין גאסטר: המוות יושיע!

„גיבורת-האהבה" קובעת: - חובה אנושית היא להרוג וולדות בלתי-נורמליים

כאלה? מי שראה את סכל ההורים לא יתנגד לעולם להריגת-רחמים.

למנוע את ריבוי ההתנונות!

„ברוב המוחלט של המקרים אין המוות אלא שאלה של זמן. אם לא יומתו הולדות עם היחלדם, ימותו כעבור שנה, שנתיים, או חמש שנים של סבל. מעטים מאד מגיעים לגיל ההתבגרות ומתגוללים ברחוב, אם לא נמצא להם מקום בבית-חולים לחולי רוח. אולם משיא האדם הדפטיבי לדרך חייו, יש לעזור לו להמשיך בהם. הילדים הדפטיבים יכולים לעזור זה לזה, כי לא לכולם באות התקפות באותו מועד. זה המשר שהנהגתי במוסד שלי. אפשר היה להקים כפר מיוחד לאנשים דפטיביים. לדעתי יש לאפשר להם גם לשאת גשם — אולם חובה היא למנוע מהם להוליד ילדים, ולהרבות ביצורים אומללים כמותם. ניתוח שימנע את ריבוי ההתנונות הוא גם חיוני לשלום החברה וגם מעשה-רחמים כלפי הילד הדפטיבי שעלול להיוולד להורים כא-לה.”

מי היא איירין גאסטר?

האשה המעוזה לבטא רעיונות אלה, אשר מצפונה מחייב אותה, היא בתו של הרב גאסטר, הרב הספרדי הראשי של לונדון, ידידו של הרצל. תולדות (המשך בעמוד 12)

בגליון האחרון של „העולם הזה" חיו ראשי החוק, הרפואה והדת את דעתם על אותה בעיה כאובה המסעירה את דעת-הקהל בעולם — הזכות או החובה להרוג בני-אדם כדי להושיעם מסבל. אך יתכן שיש משקל רב עוד יותר לדעתה של אותה אשה אשר הקריבה את מרבית חייה לתפקיד שהוא נעלה ונורא כאחד: הצלתם של אלפי ילדים שנדונו עם היוולדם לחיי-סורים, בהיותם דקפטיבים גם בגוף וגם ברוח.

מי יחליט על ההמתה?

כיצד אפשר לבצע הריגה מתוך רחמים?

„אני מציעה להרוג אנשים שכבר יצאו לדרך החיים. אין לי גם דעה ביחס לנרישה להרוג חולים הסובלים ממחלה שאין לה תרופה, כסרטן. אני נגי מומחית לדברים אלה. אולם אני דורשת כי תהיה זכות וחובה חוקית להמית וולדות מיד אחרי לידתם, אם ברור כי אין להם תקווה לחיית חיים נורמליים. אני מציעה שהמשלה תקים למטרה זו מחלקה מיוחדת באחד מבתי החולים בארץ. במחלקה זו יהיו חולי דת אומללים אלה נתונים לפיקוחם של שלושה מומחים. אם יקבעו אחרי 10 ימים כי אין תקווה לילד — יש להימיתו.”

מה דעתם של ההורים?

„אני משוכנעת שב רובם של המקרים יסכימו ההורים ברצון להריגת וולדותיהם האומללים — לטובת החל-דות ולטובת עצמם. וכי חסרו בנסיגני מקרים שההורים הפקירו את וולדותיהם? האם לא טיפלי במאות וולדות מופקרים

האשה שעשתה את שיה

איירין גאסטר היא אישיות אשר אין אולי דומה לה במדינה כולה. גברת-התקומה ולבנת-שער, בעלת חיוניות ומרץ המעידים על כוח-רצון עצום — זו האשה שמצאנוה ברמת-גן, בדירה, שהועמדה לרשותה ע"י ממשלת ישראל כתמורה יחידה אחרי שמסרה לפני תשי"ז עה חדשים למשרד הסעד את המוסד שהוקם עליה בכפר סבא בעמל של 18 שנים, כמעט אפשר לומר — בדם לבנה. אחרי שקמה מדינת ישראל מסרה אותה לממשלה. היא עשתה את שלה. מעתה מוטל התפקיד על המדינה החי-דשה.

„יכולתי למכור את המוסד ב-30,000 ל"י, במקום למסרו לממשלה", היא אומרת לנו, ובראותה את תמהוננו — „כן, הציבור אינו יודע שמוסד לטיפול בילדים דפטיביים יכול להיות עסק. גם בתי-חולים לחולי-רוח יכולים להי-יות עסק, ואין חסרים „מקומות-עסק" כאלה בארץ, המתקיימים על חשבון סבלם של קרובי האומללים.”

ספרות במקום רחמים

הריגה מתוך רחמים? „החברה האנושית מתעלמת מסבלם של בניה האומללים ביותר. כמעט אין איש מוכן לנקות אצבע בכדי לעזור להם. במשך 18 השנים שהקדשתי לטיפול בילדים דפטיביים בארץ כמעט שלא קיבלתי עזרה מאיש — מלבד תמיכה מאת המשלה הבריטית, שנתנה לי 5000 ל"י כהשתתפות בהוצאות הבניה של המוסד בכפר-סבא. שאר הכסף הייתי נאלצת ללוות. — ברבית של 7%. ואותם המלווים, שלא התביישו לקחת רבית כזאת על כסף שמטרתו היתה לעזור לאומללים אלה — הם עצמם ידחו בהתרגשות רבה את הרעיון שהחברה האנושית תמית אומללים אלה כדי להושיעם מיסוריהם. זוהי צבי-עות הזועקת לשמים.”

„העולם לא סרבתי לקבל למוסד שלי ילד, אפילו כשהיה ברור שהוא עור-מד למות. לא פחדתי מפני האחריות, כי מעולם לא התחשבתי אלא בקול מצפוני. כשמתו אומללים אלה בביתי הקימה העתונות לא פעם צעקה. אבל כשפניתי בימי המלחמה לאישיות ציבורית ידועה מאד בבקשה להקציב לי את הסכום הדרוש כדי לבנות מקלט, ענתה לי אותה אישיות — „הלאי ותיפול פצצה על הבית הזה.”

„היה זה אגואיזם...”

בתנועה עייפה הוציאה הגב' גאסטר מן המגירה ערימה של תמונות. תמונות נוראות — פנים מטומטמים של ילדים חולירוח, גופים אכולי מחלה, עינים מתות של אדם חי, ילדים שנולדו בלי אברים.

„אי האדם שיראה בעיניו יצורים אומללים אלה וידון אותם לחיים אשר פירושם שרשרת אחת של יסורים וסבל? אני טיפלי בילדים אלה, אני לחמתי במחלה ובמוות, השתדלתי לה-צילם גם בשעה שגסטו, אבל בלבי אני יודעת שזהו אגואיזם. אדם המשתדל להציל ממות יצור אומלל כזה, אין הוא מרחם על אותו יצור. הוא מרחם על רגשותיו שלו בלבד. לוא היתה בלבנו רחמנות של אמת היינו אומרים: עזרו לו למות.”



„דודה" איירין גאסטר
„לוא ראה הציבור את התמונות...”

אמיל ברי

ותזמרתו בהשתתפות של הטנור הידוע

יהודה פייט

מופיעים שוב

בקפה

לילה

יום יום:

7-5 אחה"צ; 8.15-11.30 בערב

כבר הגיעה השעה...

לארוז את

שארית

הבגדים

החמים.

פולוברים,

סוודרים,

גרבי צמר,



יש לכבס מקורם בסקסטיל שמפו.

רק נקוי יסודי מגן מפגיעת העש

ורק סקסטיל שמפו מנקה כראוי...

סקסטיל
שמו

המפיצים היחידים: חברת נורית בע"מ

לרגל יובל 25 שנה

ש"אגודת הסטודנטים

בטכניון

אנו מביעים בזה

את ברכותינו ואחולינו הלבביים

פוטו-ברנר
חיפה והחלום 31
פנת'ר שפירא טל. 4137

תקליטים
באר, כטהובן, אופרות, אופרטות, וליס, רקודים רדיו אוניון - רוברם רח' דיזנגוף 116, תל-אביב

אלפים גרים בצל המוות

מפולת חדשה יכולה להתחולל בכל יום ביפו ובחיפה קובעים סופרינו - האפוטרופוס מסיר מעצמו את האחריות



חליסה: המפולת הראשונה
"כולם מסכימים ש..."

כי יש להפסיק מיד את עבודת ארבע המחצות הפועלות שם. שלש מהן הן עברו מן המקום. והרביעית, מחצבת נכי המלחמה, ממשיכה לפעול ללא רשיון מהמפקח על המכרות.

עוד ועדה...

בינתיים התעוררה גם עיריית חיפה. הורכבה שוב ועדת מומחים עירונית, בה מיוצגים כל הגורמים הנוגעים בעניין. הועדה הגיעה למסקנה המפתיעה... כי יש להוציא מיד את התושבים מחליסה העליונה ולפוצץ את ההר כולו. לדעת מומחי העירייה מרחפת הסכנה המידית רק על חלק מהתושבים, כשבעים משפחה. את אלה יש להכרח להוציא מיד.

"לא נזוז!"

מר ישראל גרינברג, המשמש דוברם של אנשי חליסה העליונה, מספר כי הסוכנות הסכימה להמציא מקום דיוור כלשהו בעכו באם... תשליש כל משפחה ממאמים ועד שלש מאות ל"י. "אנו עיר לים חדשים", אמר מר גרינברג, "וממזין רב אין לנו. על כן החלטנו פה אחד כי באם לא ישכנונו בלי תשלום - לא נזוז!".

(המשך בעמוד 13)

קטנים ורעועים. מדרגות בטון שבורות מתפתלות ממקום למקום. דרי חליסה העליונה יודעים היטב את אשר מתחת לרגליהם. האנשים מפחדים לישון כאן בלילות, יש ההולכים ללון בגנים צבויים בעיר משום ששמעו בחצות לילה איחשת אבנים מידרדרות מאצל ביתם...

"אין ספק - יקרה כאן מה שקרה ביפו!" - אומרת לי הגב' גולדנברג, בעלת חנות מכולת במקום. בשיכון חליסה העליונה נתונות בסכנה תמידית - כ-200 משפחות. והאמנם לא איכפת לאיש מה שעלול לקרות שם?

מה אומרים השלטונות?

קצין מחוז חיפה, מר ש. זילברפרד, המשמש גם כבי"כ המפקח על המכרות, אמר בשיחה עם סופרנו כי מן הדין היה להרוס - מלכתחילה את כל הבתים שנבנו בחליסה העליונה היות וכולם הוקמו מתחילה ללא רשיון. בינתיים הס' פיקו כבר להעביר מן המקום 19 משפחות לשיכון אחר.

ועדה שהיתה מורכבת ממהנדס העיר, הגיאולוג של המפקח על המכרות וקצין העיר ביקרה בחליסה העליונה וקבעה

הועזעו הראשון של מפולת יפו חלק, והציבור הרחב חזר למסלולו. אולם לא חזרו למסלולם אלפי הדיירים - רובם משכבות העוני - המוספים לחיות בבתים העלולים להתמוטט בכל יום. מאות משפחות - זקנים, נשים וילדים דרים פשוטו כמשמעו בצל המוות.

רחוב 242, בית 50

ה"מריבה" המשונה על הבית מס' 50 ברחוב 242 ביפו כבר זכתה לפרסום. לפני חדשים ביקר בבית זה מהנדס שקבע כי צפויה סכנה לעשרות דיירים - עולים וחיילים משוחררים - אם לא יבוצעו שינויים דחופים בבנין. השינויים לא יצאו לפועל. מאז מתנהלת חליפת מכתבים בין מינהל יפו, הפועל בשם העירייה, ובין האפוטרופוס, המלא (או איננו ממלא) תפקיד של בעל בית. המינהל דורש לבצע את התיקונים, ואילו האפוטרופוס לא ניגש עדיין לעבודה.

הר מתמוטט בחליסה

מצב חמור לא פחות, ואולי עוד יותר, קיים בשכונת חליסה בחיפה, הנתונה אף היא למרות האפוטרופוס. סופרנו החיפאי שבדק את המצב בשכונה זו, מסכם את מסקנותיו בכתבה הבאה:

נס הוא אם כל "השיכון" הזה אינו מתגלגל תהומה! - אמר הצופה ממר' כז חיפה מורחה בהיתקל עינו בקבוצת בתים זעירים ונמוכים הדבוקים לצלעות ההר והבנויים לפי מיטב מסורת "הסג' נון המזרחי" עשויים חימר וטיט מעורב בחצץ. מגובבים זה על גבי זה, כשגגו של האחד משמש מרפסת לשכנו... מר' חוק דומה כי בעוד רגע קט יינתקו כל אותם "ארמונות" התלויים על בלימה ויידרדרו במדרון...

המקום קרוי חליסה העליונה. ובתיו מוצאים מעל ומתחת לקיר סלע אכול "שיני" חוצבים, שגבהו מגיע לכדי 20 מטר. לפנים שכנו כאן הערביים, ועם שחרור חיפה הוכנסו למקום תחת לחץ העליה הגדולה - עולים "בסיטונות". והתוצאות לא אחרו לבוא.

הקרבת הוראשונים

לפני זמן מה ניתק מקיר הסלע גוש אבן בן 20 טון וקבר תחתיו בית מגורי רים שעמד בסמוך. בדרך נס לא נמצאו כל הדיירים אותה שעה בביתם - אר' לם שני ילדי משפחת גלנס, האחד בן 10 והשני בן 12, נשארו קבורים תחת התרבות. לפי כל חוקי הטבע וההגיון היו הילדים אבודים. אלא ששוב אירע כאן נס בתוך נס והגוש שנפל מן הקיר התפלג לשני חלקים שיצרו כמין שק ערורית חלולה בטבורה של המפולת והילדים שנמצאו בתוכה הוצאו בריאים ושלמים.

מי אשם במפולת חליסה?

מי אשם במפולת בחליסה העליונה? רבקה בקר, פליטה ממחנה הריכוז במ' אוטוואן, המתגוררת בשפולי קיר הסלע אומרת: - "המחצבה אשמה! הכל בגלל המחצבה. הם חוצבים שם, אר' מרת היא, אבן אחת. ומאה אבנים מתרסקות על ראשינו. לא איכפת להם אם כולנו נלך לעזאזל..."

דעתו של יעקב גנידוביץ, מנהל מח' צבת ג. צ. ל. (נכי צבא ההגנה לישראל) הפועלת בה, והמורכבת כולה מנכי מל-



יפו: כתובת על הקיר
"ואין לאן ללכת..."



חליסה: המפולת הבאה?
"...יש לפנות את הבתים..."

נשים באמריקה, ר.ב. בלק, שבנה "מכונת קסט" לקידוח בתוך השן. מכונה זו מפעילה זרם דק ביותר של אלקטרודה מורכבת מחומרים כימיים וזרם זה בא למלא את מקומו של המקדח. מנגנון זה בנוף השן מביא תוצאות טובות יותר מאשר מנגנון המקדח, ואין האדם חש כמעט בדבר.

כידוע היתה השיטה המקובלת עד כה ל"מכת המקצוע", מאחר שאנשים רבים לא סבלו את הקידוח והיו כאלה שהעדיפו להזניח את שיניהם עד אשר היה צורך לעקורן, ובלבד שלא לסבול מטיפול זה.

המכשיר החדש נמצא עתה בייצור המוני וסבורים כי בסתיו 1950 יוצא לשוק העולמי.

על גלגלים

מה נשמע?

— באנגליה הומצא בזמן האחרון חומר מיוחד שיכול להפעיל מנוע בלי דלק, בעלי ההמצאה מבטיחים שההמצאה תחולל מהפכה עולמית בתחבורה.

— באיטליה הוצג בשבוע שעבר מודל חדש של מכונות "פיאט" בשם "פיאט 1400", מודל זה שונה מכל המודלים הקודמים של פיאט, והותאם במיוחד לטעם האירופאי. המכונות היא בעלת שתי דלתות וששה מקומות ישיבה.

— כמה בעלי הון מצרפת ומבלגיה מסתלים בפתיחת בית-חרושת לאופנועים בארץ. ההכנות נמצאות כבר בשלבים מעשיים ביותר.

— בשנת 1951, או לכל המאוחר בראשית 1952, לא יודקו המעוניינים ברכישת מכונות לקבל רשיון יבוא מחוץ-לארץ, כל אחד יוכל כבר בתקופה זאת בערך לקנות "קייזר-פריור" מתוך צרת ישראל, הסניף הישראלי של בית-החרושת האמריקאי "קייזר-פריור" יתחיל בקרוב בייצור מכונות בכמויות גדולות. כפי שסבורים ישמש היצור בתחילה לצרכי יצוא, בעיקר למדינות מזרח אירופה.

מן הנסיון

הפרעות בהתנעת המכונית בבוקר.

ההפרעות בהתנעת המכונית בבוקר שכיחות בעיקר בעונת החורף; אבל תקרינה הפרעות בהתנעת גם בקיץ.

השגחה נכונה בכמה הוראות תוכל למנוע את ההפרעות; ואלה הן:

עם כבוי המכונה בלילה הפעל את המנוע בקצב מהיר; ואח"כ סגור את המפתח (סחיץ) ומשוך החוצה את המ"ניק (צוק), כך שהמנוע ישאב לתוכו כמות של בנזין, בנזין זה, הנמצא בתוך המנוע, מאפשר למחרת בבקר התנעת קלה.

יש לכסות את המנוע למשך הלילה בבד עבה, כדי שהטל או הגשם לא יחדרו למיתקן החשמל; כגון: המ"ציתים, התיל, מחלק הזרם, הסליל, וכו'.

בדרך כלל שים לב שמערכת הזרם החשמלי תהיה תמיד שלמה, שלוחות הפלאטינה יהיו נקיים ומכוונים יפה, שהמצתים יהיו נקיים, המאייד — נקי ומכוון כראוי, וההדלקה תהיה מכוונת כשורה.

את הבדיקה הזאת מוטב שיעשה מומחה אחת בתודע.

אם כל הדברים הפשוטים הללו יהיו בסדר — מובטחת לך התנעת קלה. יהודה וולק

מדע

עצות לזוגות חסרי-ילדים

מעריכים שבארצות הברית יש כח משה מליון זוגות הרוצים בילדים ואינם מסוגלים להולידם. זה עתה יצאו שני ספרים המציעים לזוגות אלה עצת מדעית — אולם המומחים אינם מסכימים זה עם זה.

בספרו "פוריות בחיי נשואין" טוען ד"ר לואי פורטנוי שיש למצוא את הפתרון במחזור החדשי של האשה. המועד המתאים ביותר להולדה הוא כשהשחלה משחררת את הביצה, וד"ר פורטנוי טוען שניתן לקבוע מועד זה בדיוק.

כל אלה שטויות — טוען ד"ר אדמונד פאריס בספרו "הפוריות האנושית והבעיות של הזכר". אין הוא שולל את העובדה שיש ערך לקביעת המועד המתאים במחזור האשה, אולם קביעה זו, כשאינה מדויקת, עלולה להזיק יותר מאשר להועיל. הוא מצטט כמה דוגמאות של קביעה מדויקת, בתחום 6 עד 12 שעות: אדם אחד עזב ישיבת-הנהלה, בה כהן כסגן יו"ר, בראותו שהמועד המתאים הגיע, ואשה אחת הפסיקה מסיבה-על-כוס-ההריון בטענה שעליה לדאוג להולדת ילדה.



ד"ר אדמונד פאריס
"הגברים גאים מדיון"

בין שאר המסקנות של הד"ר פאריס: בדרך כלל אין האשה אשמה באי-פוריות חיי הנשואין; בשני-שלישים של המקרים אשם הבעל.

רק 40% של הגברים פוריים במידה מלאה, כ-40% פוריים באופן יחסי, אולם יהיו להם פחות ילדים מאשר היו רוצים; 20% הם בלתי-פוריים או תת-פוריים, ומן הסתם לא יולידו ילדים לעולם.

הפרעות אמוניוליות אינן הסיבה העיקרית לעקרות הגבר.

ויטאמינים והורמונים אינם משפיעים על הגברת הפוריות, אולם יש ערך לקריני רנטגן בהגברת יצור הזרע.

אחת הסיבות העיקריות לעקרות היא גאחת הגבר, הגברים מסרבים להאמין שאין הם פוריים ואינם מוכנים להיבדק בדקה רפואית. אגב, בין רבבות הגבירים שהוזמנו ספר זה, איש לא הודה שהוא מבקש לקרוא אותו בעצמו. רוב המומחים טוענו שהם פועלים בשם ידי או קרוב.

ריפוי שיניים בלי כאבים

אמצאה מהפכנית בשטח ריפוי השיניים נעשתה זה עתה על ידי רופא שיניים

היא



בכל מצב ובכל זמן אמפייר

★ אחים בזרנו • בע"מ ★

מזון בצמצום- כלים בשפע...

אינו ראוי לשמוש. חתיכות ממנו נקרעות והן מהוות סכנה. בדיקות מיקרוסקופיות שנעשו באמריקה הוכיחו, כי פרורי מתכת נדבקים בשעת הנקוי לדפנות הסירים ונקלטים שוב באוכל בזמן הבשול ומשמשים גורם למחלות קיבה שונות, אלקוס וכד'.

ספוג חדש ומצוין, הנוצר עפ"י פטנט מיוחד, כבש את מקומו בכל מטבח באמריקה. גם בארץ תוכלי להשיג עכשיו בחנויות את הספוג הזה. שמו "גנס". הוא עשוי ממתכת בלתי מחלידה. אינך צריכה לשמור אותו במי סבון ואת יכולה לשטוף אותו אחרי השימוש ולהניחו במקום יבש. הוא רך ונעים לשימוש ויש לך הרגשה כאילו את מנקה בספוג רחצה. כל סיר, אף השרוף ביותר, הוא מנקה במהירות ומשאירו נקי ומבריק. והוא מאריך ימים.

(מ.)

אף כי התפריט שלנו בתקופת ה"צנע" אינו עשיר ביותר, אין זה כלל סיבה שלא ירבה מספר הסירים שעליך להדחף. אדרבא, במ"קום "סיר הבשר" היחיד, עליך לגוון את הארוחה בכמה "תחליפי-פיש" וערימת הסירים לאחר הארוחה מבהילה ממש. את כל אלה עליך לנקות באופן יסודי. זה גוזל זמן רב, רב מאוד ולא פעם נפגמות ידיך ומתלכלכות. וספוג הברז? הוא מחליד, מתלכלך ומתקלקל. את אמנם שומרת אותו במי סבון בתוך צנצנת, אך אחרי יום יומיים שוב



רדיו
ש. ליפשמין
תל-אביב
בנייה 47 בקומה
תיקונים • מכירה
קניה • חילוף

תקליטים
לפספון
אברהמסון
תל-אביב
רחוב בנייה 9



"נכים אינם רצויים..."

הנכים למדו מקצוע — אך עבודה לא נמצאה להם
— עד מתי תימשך התנכרות הממשלה והמעבידים?

"ארגון בעלי המום", אגודה שמטרתה להביא את טענתם של הנכים בפני הציבור ולעזור להם למצוא עבודה. ד"ר מאיר טוען שאחרים מן הנכים עולים, אחרי הכשרה מתאימה, על עובדי המסוגלים להשתמש בכל אבריהם.

בעיות השיקום של הנכים לא הת-עוררו רק עקב המלחמה. מלבד נכי מלחמה יושבים במרכז השיקום גם קרבנותיהן של תאונות דרכים. ועם ריבוי התאונות בדרכים יהיה מספר גדול והולך של חיילים ואזרחים זקוק לטיפולו של מעון השיקום. יעורו להם ללמוד מקצועות חדשים — אולם מה התועלת במקצוע חדש כל עוד לא תנקוט הממשלה אמצעים ממלכתיים כדי להבטיח להם עבודה?

דרוש חוק מחייב

הנכים דורשים חוק שיכריח את המעבידים להעסיק אחוז מסוים של הנכים. בתום מלחמת העולם השני עקרון זה ע"י הסכם בין הסוכנות היהודית, בעליהתעשייה והעובדים. מדוע לא תפרע האומה בצורה זו את חובה לנכימלחמה, ותפתור אחת ולתמיד בעיה חברתית שתמשך להעיק על המדינה גם אחרי שיעלמו כל עקבות המלחמה האחרים?

ארבע גפיים מלאכותיות

לא מכבר פרסמנו ב"העולם הזה" (מס' 649) את תמונתו של סימון טוב



גימני וילסון וארוסתו
אהבה בלי רגלים וידיים...

גנה, גיבורישראל הקטע, הנוהג עתה במונית. עתה נודע בכל רחבי ארצות הברית סיפורו של גימני וילסון, טייס אמריקאי שמטוסו התרסק לפני שש שנים. גימני איבד את שתי ידיו ושתי רגליו. הממשלה נתנה לו ידיים מלאכותיות (ווי מתכת) ורגלים מלאכותיות. הציבור האוהד, שגויס באמצעות העיתונים, הגיש לו תרומות בסך 105.000 דולאר.

בשבוע האחרון הודיע גימני כי הוא עומד לשאת לאשה את דורוטי מורטנון, שחקנית-מתלמדת בת 23. גימני עומד לסיים את חוק לימודיו בבית הספר הגבוה לעורכידיו. הוא נוהג במכונית וכותב בידו המלאכותית.

רק שני חיילים איבדו את כל ארבע גפיהם במלחמת-העולם השנייה. השני הוא סרגנט פרדריק הנסל, שקיבל כמתנה מן הקהל סכום של 65.000 דולאר, בו רכש לעצמו משק חקלאי, שהוא עצמו עובד בו.

אני זקוק לעבודה... למשהו קל יותר. לוא היתה לי עבודה כזאת... יכולתי לעזוב את מעון השיקום.

לפני זמן מה הוצע לתת לו קיוסק למכירת גוזו ועתונים בעיר. התכנית לא הוגשמה, ומשה נשאר במעון השיקום. אמנם יש לו משפחה בעיר — אם זקנה המשתכרת בקושי כדי מחיתה. אין לה המקום ואין לה האמצעים לעזור למשה לחזור לחיים נורמליים. לוא היתה לו עבודה...

המעבידים אינם מבינים...

מקרהו של משה יערי אופיני לב-עיות העומדות בפני האנשים המנהלים את מעון השיקום. הם עזרו לנכים רבים לרכוש מחדש את האמונה בעצמם. הם לימדו אותם מקצועות חדשים והראו להם כיצד יכול אדם להצטיין בעבודה גם אחרי שאיבד יד או רגל. קבוצה אחת, שהתמחתה בעבודה בחומר פלאסטי, התקדמה כה יפה עד כי יכלו חבריה להקים קואופרטיב יצרני.

אולם משה, ואחרים, המנסים לפרוץ לעצמם דרך חזרה אל חיי-האזרח, מוציאים שאין הדבר קל. אפשר היה לעזור להם. בעלי התעשייה יכלו לעזור — אותם בעלי-התעשייה שאינם מבינים, לי-דברי הד"ר ליאו מאיר מניו-יורק, שדורש קא עובד נכה יכול לעלות בשקידתו ובאמנותו על עובדים בריאים.

"ארגון בעלי המום"

ד"ר מאיר, מראשי בית-החולים לי-מחלות פרקים בניו-יורק, בילה זה עתה חודש בישראל כיועץ לממשלה. הוא ידוע כבעל מעמד עולמי בשטח הני-תוחים האורטופדיים, והוא הודה כי ניתוחים אלה הגיעו לרמה גבוהה בישראל — אבל...

אבל שיקומם של גברים וגשים שנפגעו פגיעות גופניות חמורות מצריך עבודה. בלעדיה לא יחזרו לחברה האנושית. הוא מצא כי באמריקה — ממש כמו בישראל — לא היו המעבידים מוכנים להעסיק נכים ונכות. לכן יסד את

שביתת-השבת של הנכים, שתפסו את משרדי השיקום בתל-אביב ויפו. באה להזכיר לציבור שעוד מתגוללים בחצוצות מאות נפגעי-מלחמה אשר טרם חזרו לחיים סדירים.

מדוע?

את התשובה לכך אפשר למצוא רק בפי אחד מאותם שעברו בעצמם את דרך היסורים של פגיעה בגוף ובנפש.



קבוצת נכים בבית-השייך

"העיקר הוא הבטחון העצמי..."

הגופניים נשלח לשם טיפול נוסף למ-עון השיקום של הצבא בבית-השייך בנס-ציונה, שעבר בינתיים לידי משרד הבריאות.

שנתיים עברו מאז נפצע משה. הוא עזב נמצא במרכז השיקום.

לוא היתה לי עבודה...

"יכולתי לעזוב", אמר, "אף כי אני חלש. הייתי מכונאי, אבל אני חושש שכעת אינני מסוגל לעסוק בעבודה זו."

לאור התפוצצות הפגזים נשלחה לפני שנתיים, בימי הקרב על יפו, כיתה-תגבורת של ההגנה לאחת מנקודות התורפה. משה יערי — מטעמים מובנים לא נשתמש כאן בשמו האמיתי — היה בין אנשי יחידה זאת. וזאת היתה פעולתו הראשונה. בעוד לא הספיק לת-פוס עמדה נפגע ברכיסי פגז ונפצע בארבעה מקומות.

ידיהם המאומנות של המנתחים עמלו להצילו ממות. אחרי שהגלילו פצעיו



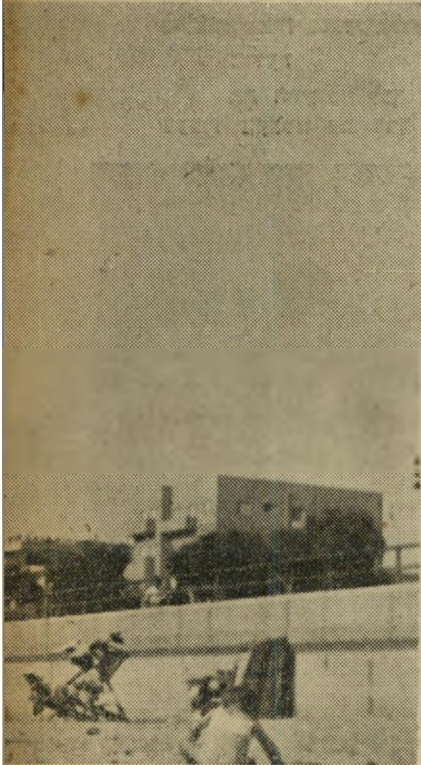
הנכה מרים רוצה לצאת
...כשאינו נותנים לנו עבודה?"



ד"ר ליאו מאיר ו"מקרה"
מה הטעם בלימוד מקצוע..."

אנטוניו

צלמנו ב



כאן אפשר לרקוד! שמי
העיירות של אמש עוד מורגשת בא
ולחנפוש. אך האויר משכר, המית'ה
של שמחת'החיים? אנטוניו, הרקד
התוססת בו. מי יודע, אולי נוצר כ



אלה הם? לא יתכן! חרי זה זוג קיבוצניקים בחופשה! מיד נשאל אותם...

מאת סופרנו **שלום כהן**
שלוש שעות לפני הצגת הבכורה.
האולם ריק.
הנה הם באים — בזה אחר זה.
תחילה נכנסת כלבתא מדובללת, שחורה מגזע
„שנאוצר“.

אחריה נכנס צעיר שחחר וקטן-קומה, בעל פנים
עדינות. הוא יושב לו בהרחבה על אחד הכסאות ושולח
מבט מלאנכולי אל הבמה. מי הוא? בודאי אחד משי
לנו. דומה הוא לכל צעיר מן העדה הספרדית.
אך משהו בכל זאת שונה. מה? התלבושת.
כמובן. הוא חגור חגורה משובצת כסף וחרוזי זכוכית
צבעונים, ולבוש חולצת-משי לבנה. ריח עדין של בושם
יקר נודף ממנו.

„סניור אנטוניו!“ (זה לא „הסוחר מונציה“ של
שיקספיר).

צעיר ספרדי שני, גבוה ושמן, אין בהתרגשות
רבה. בעקבותיו באים עובדי-הבמה. מה קרה? הכי
אינו בסדר. אין אורות. פנסי התיאטרון אינם מספיקים.
איך אפשר לרקוד כשאינ אור, כשאין „אטמוספירה“
מתאימה?

ובכלל, האולם הזה! אנטוניו מיואש. „לא יראו
כלום“, הוא אומר. „הורגים לי את התכנית. לוא ידעתי
שאלה יהיו הסידורים לא הייתי בא!“ ובערב נתברר
שאמנם צדק. הקהל באמת לא ראה את רגלי הרקדנים.
בקושי ראו את ראשיהם. (האם לא היתה אפשרות
לאימפרסריו לערוך את ההצגה בבית הבימה, ולדאוג
לתאורה מספיקה?).

צרותיו של אנטוניו

בעוד ההכנות על הבמה נמשכות שח לי אנטוניו
את צרותיו. הוא מדבר בפשטות גמורה, בידודות הסבי
עית של בני הים התיכון, השונה כל כך מן ה„דיס-
טאניץ“ הקריר של הצפוניים. שני הפסנתרנים — רוד
ריגו מנדוזה מארגנינה ופבלו מיכל מקובה, מצטרפים
אף הם.

מה הן צרותיו של אנטוניו — מלבד האורות וה-
סידורים האיומים?

(המשך בעמוד 14)



„פלאפל? אפשר לא
כן, כן, אל תפחד. זה קצת ז
מזה. זה יתן לך כוח בש

„בשביל מה המדורה? אתה לא שמעת על ל"ג בעומר?"
חבריא, זה בודאי עולה חדש מתורכיה! ל"ג בעומר שייך לארץ-ישראל כמו
גזוז ופלאפל...

ורוזאריו הולכים העירה...

ולש אחרי שני הרקדנים הגדולים בין הצגה להצגה



עוד עיר אחת? מה הכדל? מאדריר, ברוסק, שטוקהולם, בוסטון, מונטכריאן...

בשבים זו רק עיר אחת מני רבות. והלא כה נמאס עליהם לשוטט, לחיות בבתי-מלון, בלי בית, בלי משפחה! תל-אביב? במה ככל אחרת. אבל איך אפשר להאמין שהיא רק בת ארבעים שנה? הייתי רוצה לחזור הנה בעוד עשר שנים. יתכן שאז נהיה פחות עסוקים, ונוכל לשוטט בעולם להנאתנו, במקום לרוץ ממקום למקום ומבמה לבמה.

יב, רוח, חול, בחורות יפות... איזו כמה!

ים. הערב יש הצגה נוספת. אנחנו יורד לשפת-הים לנוח. דומה לתזמורת. איך אפשר להימנע מריקוד, מהתפרצות הדיוצר בעצמו את כל ריקודיו, מבטא בגופו את הצהלה ריקוד חדש. היכן תהיה הפרמיירה? ניו-יורק? פאריס? ריו-דה-ג'ניירו?



"אה, תראו! פחדנית! תני כבר נשיכה הגונה!"
מה את פוחדת מדברים חדשים? אל תהיי כל כך שמרנית!
על מאכל זה עוד תדברי כשנחזור לסביליה!



"רוזאריו! רוזאריו! בואי ותטעמי!"
יש להם מאכל מצוי, תחליף לבשר שלא נתנו לנו. לא חשוב אם אינך מלובשת, לא שמים לב.

"את זה?"
אבל לא מתים לעבוד...

ת'אטרון

המטאמא: נישואי קואליציה

את העלילה למחזה "בעלי המיניסטר" לא המציא יהושע בריוסף. הוא גם לא גנב אותה ולא שאלה מאחרים. דבר זה קרה. לא חשוב אם מדויקים הפרטים, ואם באמת הצטרפו כל האנשים המתוארים במחזה למצבים כאלה. אנחנו כה האמנו כי כך קרה הדבר, עד כי גם ידענו מראש מה תהיה התפתחות העלילה, ומה אחריתה, כי כך צריך היה לקרות. יהושע בריוסף רצה למסור תאור ריאליסטי, וי השיג הרבה יותר מזה, — הומור אנושי טוב.

כי המחזה איננו סטירה. אין בו כל כוונה לפגוע באנשים. הלגלוג הוא על הלך-רוחו, על הסנוביות, ברוך ערמוני הוא עסקן מסלגתי אידיאליסט ומאמין, ואשתו חמדה כמעט כמוהו, אבל אשה, והיא רוצה שיכון וקצת נוחות ובגד. שכנס, אבי רמוביץ (משחק נהדר של סימן) הוא חייל משוחרר שעוד לא השיג עבודה והוא מחפש פרוטקציה. בינתים ממלא הוא את מקום אשתו בביתו. עד כמה אמתי כל הענין נראה מזה שבעייתו של אברמוביץ באמת מטרידה אותנו. אשתו שרה היא מורה, ולכן אין לו זכות לקבל עבודה. אבל הוא רוצה לעבוד בעצמו, והוא רוצה ילדים, שני ילדים, ואשתו לא תוכל להתפרגן לזכות הבית כל עוד עובדת היא. בנו של ברוך, הלל, הוא חבר קבוצת צעיר, שנשלח הצירה לגייס בגות ל"קבוצה". הוא הצליח לגייס רק אחת, וגם היא איננה נמשכת אחרי הרעיון אלא אחריה, וזה מעליב אותו (כמה נכון!) אלא שהוא מוכרח להודות שגם הוא פשוט התאהב בציונה.

הוריה של ציונה, הווג ביבר, מתנגדים לביקוריו של הבאנוניס הצעיר בייתם, והם באים לבית הוריו, מוצאים את ציונה ומחזירים אותה הביתה. ופתאום משתנה כל המצב. יש משא ומתן על קואליציה, וברוך ערמוני הוא מועמד רציני לתפקיד מיניסטרוני. הווג ביבר בא להתפייס. אברמוביץ מורד באשתו, כי רואה הוא סיכויים להיות מוזכרו הפרטי של השר החדש. חמדה ערמוני מרהטת את דירתה הפשוטה ותולה תמונות על הקירות. היא קונה שמלות. היא קונה בגדים לבעלה. היא לומדת, בעזרת אברמוביץ, גימוסיה.

הבית מתמלא זרי פרחים. חברותיה של חמדה נזכרות בה. חבריו של ערמוני נזכרים בו.

המשא והמתן בדבר הקואליציה עוד לא הסתיים, וכבר יש שמועות וניחוחים, אם על הצלחתו ואם על כשלונו. שמועות אלה מבלבלות את אברמוביץ המסכן, התולה את כל תקוותיו במשרה המקוה, עד כי צוה על אשתו להתפטר מעבודתה.

בינתים התפייסו הלל וציונה, ואז בא ברוך, הכמעט-שר, ומודיע כי המשא והמתן נכשל.

בכל המחזה אין טיפוס אחד שלילי. כל אחד הגון הוא מנקודת מבטו שלו, והמחבר התיר לכולם להציג את עצמם כראוי. גם איש המפלגה הקארייריסט משכנע אותנו כי אכן אין הוא רואה את ההבדל בין טובתו הפרטית ובין צורכי האומה (או המפלגה) — בזאת אין אנשי המפלגה מבחינים כלל). ההומור בא מתוך מיצוי סיטואציות ריאליסטיות בהחלט. והצחק — מטוב לב. אין פה עיקום, אין פה עיוות. יש פה רק גזומה. זה בדיוק כמו שקרה, אבל יותר בולט. אם יש להתלונן הרי זה להפק, על העידון הרב של כמה טיפוסים. חמדה היא ממש דמות טראגית!

ואולי נעיר גם על הלשון. יהושע בריוסף הוא סופר, ולא כתב. באותה מדה שומרת היה לו לצייר דמויות ולא לצלמן, בה מותר היה לו גם לתת בפיותיהן טכסט נאה יותר, נעים יותר. כדי להכניס את לשון השוק לתיאטרון די ברזו בלבד. בזאת אין צורך לדייק.

יהושע ברטונוב - כה לחי!
אבא של שלמה ברטונוב ושל דבורה ברטונוב יהיה בן שבעים ביום א'. הוא היה ממייסדי "הבימה" (השחקן המקצועי היחיד ביניהם אז) ומאז, במשך שלושים ושבע שנה, עסק עמהם במלאכת התיאטרון.

הוא גם אבי האמרה "הבימה איננה תיאטרון עברי. היא תיאטרון רוסי המציג בעברית". נוכח עוז חלוצי, מסירות וגילוי לב כאלה מסירים אנו את כובעינו.

הצחק עד שנושבר לבו

"רוזין", אמרנו לו, אין זה הזמן לנוסע. הבמות עומדות בפני ריקנות, סרוקציה. אם תסע לאמריקה, מי יודע

מתי תחזור. מתתיהו רוזין חייך ואמר: "אל תפחדו. אני אחזור. הנה תמיד חוזרים. אני אחזור גם אם יצטרכו לשאת אותי הנה".

היה משהו גורלי בנסיעה זאת ל- אמריקה. באחד המערכונים של "לילה לך" ראינו את רוזין בורח מן הארץ ומלאך המוות רודף אחריו ומחזירו הנה. ההיתה בזה נבואה? הוא היה זמר הפזמונים האהוד ביותר על קהלנו. ב"לילה לך" הוזה תמיד מסמר. בשעה שהתגייס תיאטרון זה (דרך אגב, התיאטרון היחיד שהתגייס כולו, על כל אנשיו) עבר רוזין



יהושע ברטונוב, בן 70
"הרוסים מציגים בעברית..."

לבדר את החיילים. ראינוהו לפני קהל, והוא מבדח. ראינוהו בעתות מנוחה, ועל פניו אותה עצבות נצחית של המוקיון. והוא נסע וזימר, ונסע, ועבר על פני כל המחנות וכל הרי כווים, לבדו ובחברה, עד ששוחרר.

התיאטרון עמד לחדש את הצגתו תיו, ורוזין, עיף, מדולדל, ארוז את מוורתיו. "אל תסע", התחננו לפניו חבריו. אבל היה מה שמשך כה רבים מאתנו לברוח מפה אחרי הקרבות, אותה עיפות, אותו חוסר מנוחה, והוא נסע.

בן שלושים ושבע היה כמותו. לפני שלוש שנים נשא אשה, ויש לו בן בן שנה וחצי ואם זקנה, בת שמונים. הטראגדיה של הליצן, ובכל זאת מוטב שנוכח את חיכוך על הבמה, את זמרתו המבדחת, כי לנו היה מה שנראה לנו על הבמה.

על במת "לילה לך" ערכו חבריו אזכרה עגומה. אנו — נזכרנו איתו בחיך.

איירין גאסטר

(המשך מעמוד 6)

חייה הם חומר לרומאן — מ'זעזעים ונעלים.

היה זה בלונדון בפרוץ מלחמה העולם הראשונה. בין הנשים המתנדבות שבאו ללשכת "הצלב האדום" נמצאה עלמה יפת תואר, בעלת עיני פחם ומבט כקטיפה, ושמה איירין ביי אטריס גאסטר. איירין זו, אחת מ-16 ילדיו של הרב, התייצבה, בין יתר הנשים, מתוך הרגשת חובה ורצון לעזור לחיילים פצועים.

באחד מלילות החורף הקלים, אחרי שעמדה 10 שעות רצופות בעמדה, נק פאו רגליה. היה חשש כי יהיה צורך לקטען. אך כעבור שבועות מספר הב ריאה האחות וחזרה לחיות (ואמנם מאז סובלת הגברת גאסטר מכאבים ברגליה, שהן כמעט משותקות). תוך כדי מלוי תפקידים שונים בשרות "הצלב האדום" נתקלה האחות גאסטר ביהומי המלחמה ובמשך כשנה היה זה מתפקידה לפרל בהם. ואז עלה לראשונה במוחה הרעיון, כי אחד התפקידים הנשגבים הניצבים מול האדם הוא הטיפול באלה אשר — אין מטפל להם. במרוצת הזמן נוכחה האחות גאסטר, כי היתומות אינן הנפשות היחידות הזקוקות לטיפול וכי קיים סוג מיוחד של ילדים שהם יותר גלמודים ויותר זקוקים לכך, הרי הם היתומים האומללים ביותר תחת השמש: היתומים הדפסטיביים, המכונים בפי המדע הרפואי "המקרים הפא" תולוגיים" ואלו בלשונם המקצועית של הרופאים: "המקרים האבודים".

ראיון עם האפיפיור

בת הרב בלונדון מתעמקת בבעיה זו יותר ויותר. היא חוקרת אותה מבחינה רפואית וסוציאלית, מבחינה מוסרית ומשפטית, והיא מגיעה למסקנות מאוכזבות ומדכאות ביותר: אכזרי ואיום הוא העולם הזה, שלמענו לא פעם גל חמנו, ואשר למען עתידו הטוב יותר נתנו מיליונים את חייהם... והמדע, המדע שהיה יכול לעזור, לשנות את פני הדברים — המדע, שהוא התקנה הגדולה? הוא עומד אין אונים נגד הטבע, וכשהוא מתקדם הרי זה רק לאט לאט...

האחות גאסטר מתחילה במלחמה למען הרעיון המהפכני: הריגה מתוך רחמים (שנים רבות לפני המשפטים נגד רופאים באמריקה...) היא מנסה להסביר את רעיונה לאנשי דת ורפואה אך כולם — אזנים להם ולא ישמעו... ואי לה המודעים אתה בדעה אינם מעינים לדבר על כך בפומבי וכוחם קטן, לא מוחש. ואיירין גאסטר מנסה אז לעשות צעד גזע — היא חושבת על ראיון עם האפיפיור, אך, כמובן, אין הדבר יוצא לפועל ואז מסיקה האשה הגבורה הזאת את המסקנות הנשגבות ביותר שיכול אדם להסיק ברגעים של משבר: היא מחליטה כי מעתה ואילך תחיה היא רק למען אותם הילדים הדפסטיביים. והיא עמדה בנדרה זה!

איש דא עזר

מתוך השתלבות הרעיון האנושי מחי ליטה איירין גאסטר לעלות לארץ ישראל. היא הגיעה לארץ לפני 18 שנים.

בכספה היא רכשה תחילה דירה בת שני חדרים וקיבלה אליה ארבעה ילדים כאלה. קמעה קמעה הלך הבית והתפרח, בעיקר מכספי המשפחות, שהיו משלמות בעבור החזקת ילדיהן, ומקץ שנים מספר גדל המוסד ונהיה למקלט יחיד מסוג זה לילדים דפסטיביים בארץ, ובו כמאה ילדים, יהודים כערבים, ביניהם רבים או הרוב הבאים משכבות העוני, ואין מי שישלם עבורם.



סימן זוקרמן, בעלי המיניסטור
"...אבל אין פרוטקציה!"



מתתיהו רוזין וז'ל זמינה ברוך
"אני אחזור..."



הידיים המרעירות את מיתרי הלב — מלחינים בכל רחבי העולם שמעו את הצלילים ברטט של קדושה...

מוסיקה

יאשה חפץ - האליל

השבוע הבא יעמוד בסימן המאורע המוסיקלי הגדול ביותר בארץ מזה 14 שנה, מאז ביקר אצלנו "המוסיקאי מספר אחד" — טוסקאניני. הפעם בא אליו נגן האליל השני בעולם המוסיקה, האיש אשר יחד עם המנצח הגדול מהווה את "הדואט האכסלקוסיבי" של אמנים.



יאשה חפץ
אחריו — הפסקה

חפץ, גדול הכנרים של המאה, וכפי הנראה גם המצוין אשר בין מנגני הכינור בכל התקופות, והמאפיל על כל שאר המוסיקאים המבצעים בשלמותו, הגו מזה עשר שנים ומעלה אגדה ממש בין המוסיקאים בכל קצות תבל. שאלו את הכנרים עצמם על "דירוג" הכנרים (אם אפשר בכלל לדבר כך) ותשמעו: את האמרה המקובלת בעולם המוסיקה: "הראשון הוא חפץ, אחריו באה — הפסקה ארוכה; ורק אז מתחילים כל שאר הכנרים".

במאה שלנו היו כמה אבירי נגינה בכנור (ובראש וראשונה קרייזלר, "המלך והארי"), אשר עלו לגדולתם בשל אישיותם, תפיסתם או אותה חרף פעמיות אשר באמנותם (בייחוד קרייזלר), ואולם גדולתו של חפץ צנונה

בשלמות נגינתו, שלמות על-אנושית ממש, שאין דוגמתה בכל תולדות הנגינה בכלי זה. מכאן בעיקר נוצרה הדעה, כי חפץ הוא "מוסיקאי קר", שכן לא יכול אדם להעלות על הדעת נגינה כזאת מבלי שהאמן, ידיו, שכלו, נפשו וכל חושיו יהיו נתונים בחשבון הקר של הטכניקה, של הביצוע, שהופך כאילו למטרה בפני עצמה, לאמור: שהוא הפך מכונה. אולם אפילו אלה הטוענים כך מוסיפים להתלבט בשאלה רצינית אחרת: כיצד, איפוא, תתכן מוסיקה ליות כזאת, תפיסה כזו, פראזה ומעוף כאלה, כשהאדם נתון כולו בחשבון הקר? ועד כה לא ניתנה תשובה אלא זו — שכמוהו לא יגן איש...

צ'רלס אוקונג, מי שהיה מנהלה של חברת התקליטים "ויקטור" במשך 25 שנה, מספר בספרו "הצד השני של התקליט" (ספר זכרונות-גילויים על האימנים הגדולים) את האפיונה הבאה על חפץ. בתום השיחה על הקלטת חדשה, כאשר נקבע תאריך הנגינה ומי קומה, פנה הכנר למנהל החברה: "ומי משלם את הוצאות הדרך?" (הכוחה היתה להוצאות של שני דולר בערך). אוקונג, שלא הכיר עוד את חפץ אי-שית, התפלא על השאלה, מדעתו כי ההקלטה עלולה להכניס לכנר כמה עשרות אלפי דולרים. "ההוצאות הן על חשבונך" אמר. הכנר קיבל את התשור בה ללא כל תגובה. רק אחרי חדשים, בשיחה אחרת, חזר אוקונג אל הנושא ושאל את הכנר האם היתה אותה שאלה רצינית. חפץ השיב בחיוב. "זה לא חשוב שאני צריך לשלם" — אמר — "העיקר, אני אוהב לדעת את הכל מראש". המחבר מסביר את הדבר באופיו של הכנר (הידוע, אגב, בתור מותיו הגדולות — גם הפעם יגן בארץ לסובת קרן נורמן, ואילו בביקוריו הקודמים בארץ תרם כסף רב במקום).

אלפים גרים בצל המוות

(המשך מעמוד 7)

"אני חושב שהעונות התנהגה בי צורה בלתי-נכונה עד מאוד", אמר מנהל משרדי האפוטרופוס לנכסי נפקדים, מר חיים רייזל, לסופרנו התל-אביבי. "היא הקימה רעש כזה שהביא אלינו מאות אנשים מבוהלים וכמעט היסטריים ה' דורשים כי נשלח לבדוק את בתיהם אשר — לפי דבריהם — נמצאים על סף התמוטטות".

"במקרים אלה יוצאים מהנדסינו", המשיך מר רייזל, לתקור ולבדוק את הבנין. עד עתה היו רוב האזעקות ללא יסוד, אולם גם הבתים שנמצאו בלתי ראויים לדור, ואשר נקבעו להריסה, עודם בשימוש. מדוע? מפני שהדיירים אינם רוצים לעזוב את בתיהם, ואין לנו הסמכות להוציאם בכוח".

האדם הנדרש לפנות את ביתו, מחמת סכנת התמוטטות, מסרב לעשות זאת כל עוד לא ניתן לו שיכון אחר. ולאפוטרופוס אין בתים פנויים, וגם אין זה במסגרת תפקידיו להקים בתים או מעונות חדשים.

הבעיה היא יותר של העיריות ומשרדי הממשלה, החייבים להציע דור אלטרנטיבי לאנשים אשר שוכנו במקור מות מסוכנים.

כשזרמו המוני עולים, נקט הפתרון הקל לשיכונם — בתים נטושים, העולים שוכנו בערים ובכפרים ערביים מבלי שתהיה כל בדיקה אשר תקבע אם ראויים הבתים לשימוש.

אולם לאחר החורף הקשה שעבר עלינו ואשר הביא כמה אסונות מחרי-דים, החלו מהנדסי האפוטרופוס בבדיקה שטחית של הבתים אשר לרשותו ואשר מספרם מגיע עד 10000 בכל הארץ. כל מקרה המובא לפני האפוטרופוס נבדק בשיטתיות עד כמה שהדבר ניתן מבחינה טכנית. כי אין בארץ מעבדות לבדיקות הנדסה, גיאולוגיה, ואדריכלות יסודית. אם נמצא בית הזקוק לתקור

נים, מוכרחים מהנדסים לקבוע קודם כל את מידת הוסיפות שיש ליחס למקרה. כך שיכול לקרות כי עבודת תקון לא תוצא לפועל אלא כעבור זמן רב.

האפוטרופוס פנה למשרדי הבטחון והעבודה ברישה שיעבירו אליו כמה מהנדסים נוספים. אך אין להניח כי יוכל לקבלם, כי אותו מצב שורר בכל משרדי הממשלה. משכורתו של מהנדס המועסק בפקידות ממשלתית היא נמוכה מהכנסתו של מהנדס עצמאי, וכמו בכמה מקצועות אחרים, משרה ממשל-

תית אינה כדאית.

יש לנקוט בפעולה מיידית

דבריו של מר רייזל, אף שיש בהם כדי להסביר את עמדת האפוטרופוס ולשחררו מחלק מהאשמות שהוטחו נגדו, אינם יכולים לספק את הציבור. ייתכן שחסרים מהנדסים לתיקון הבתים, מדוע אינו מעלים את המשכרות? מדוע אין משתמשים בהכנסותיו הגדולות של האפוטרופוס כדי למנוע את השואה בטרם תתחולל?

האפוטרופוס אינו יכול לשכן את דייריו שיש לפנותם מן הבתים המ-סוכנים. באורח חוקי הכנסותיו הן פקדון מטעם בעלי הנכסים. אך בתי קונים חייב בעל הבית או בא כוחו, ולשכנו אלטרנטיבי — מדוע לא יועיק הוא את הממשלה?

אין אנחנו סבורים שיש להטיל את כל המעמסה וכל האשמה על שכמו של האפוטרופוס. הבעיה חמורה מדי מכדי שתתפרש באמצעים דימגוגיים. סכנת-מוות מרחפת על ראשיהם של מאות, של אלפים, במקום האשמות, במקום ה"גילויים" של עתונאים וזרי-זים, במקום "ועדות החקירה" של ה-מוסדות למיניהם, חייבים השלטונות והסוכנות היהודיות (האחריות לעולים ולשיכונם) ליטול את הענין לידיהם ולפתור את הבעיה במרץ, בתנופה ובאמצעים בלתי-רגילים. אם תתחולל, חס ושלום, שואה נוספת, יהיה דם הקרבנות על ראשיהם.



אנחנו ורוארי' הולכים העירה

(המשך מעמודים 10-11)

הנה קודם כל — לאסי, הכלבה השחורה. (לאסי היא אשתו) הוא מכריז, אך כעבור רגע הוא מתחרט, מבקש למחוק את המלה ולרשום במקומה: "ידידות". לאסי אין מה לאכול בישראל. היא מסרבת לטעום כל מזון מלבד בשר.

ובכלל, הבשר. "אני עייף נורא, איך יכול אני לרקוד מבלי לאכול בשר?"

בזאת לא נסתיימו הצרות. לריקוד הפרואי דרוש לו סל של פירות. משהו מתנדב לקנות תפוזים ואשכוליות בחנות שבפינה. כעבור רגע הוא חוזר: אין פירות. כלומר, יש — אבל אין מוכרים אותם בלי תלושים. לאנטוניו אין תלושים. ובכן, יצטרך לכסות את הסל בניר צבעוני.

נא להכיר: רוארי' פרץ

עוד כלב מופיע: בלונדי, בן 8 חדשים, אף הוא בעל שערת ארוכות. בעקבותיו מופיעה אשה נמוכה, בעלת קלסתר פנים ספרדי ומטפחת-ראש אדומה. סניורה רוארי'.

מדוע לא באה יחד עם אנטוניו? זוהי דרכם מאז: הם הולכים ובאים כל אחד לבדו. על הבמה הם זוג. מתוך לבמה אין הם זוג. בדרך כלל אין הם גרים באותו בית מלון. אלא שבישראל אין מקום, והכינו להם חדרים שכנים — הוא גר עם משתרו בחדר 52 והיא עם המשתרת שלה בחדר 55 של מלון "אימפריאל".

אנטוניו ורוארי' (שמה המלא: אנטוניו רואיז סולר ורוארי' פרץ) אינם לא זוג נשוי ולא קרובי משפחה. סוכני-פרסומת ורזים כתבו שהם בני-דוד — וסיפור זה התגלגל לתוכניה העברית ומשם לכמה עיתונים מקומיים. אלא שכל העניין בדוי. הקשר היחיד ביניהם הוא הריקוד ועיר מולדתם. שניהם נולדו בסביליה אשר בספרד. הם רוקדים יחד זה למעלה מעשרים שנה — אז היה הוא בן 5, ואילו את גילה לא העזנו לשאול, מן הסתם מבוגרת היא ממנו, בשנה או בשנתיים.

נישואין, גמ וחופש

"כבר נמאס לנו לנדוד ממקום למקום. בתי-מלון, עבודה קשה... אני חולם על היום בו נשתקע במקום אחד..."

אנטוניו ורוארי' נמלטו מספרד עם פרץ מלחמת-האזרחים ב-1936. הם נסעו לארצות-הברית, שם למד אנטוניו כמה חדשים את הבאלט הקלאסי. ב-1940 נישאה רוארי' למנצח ארגנטיני, אולם הנישואין לא החזיקו מעמד והיא התגרשה ממנו. בנה רפאל, שהוא כיום בן 9, גר יחד עם אמה בבית שרכשה לעצמה במאנהאטן, ניו-יורק.

אחרי שרקדו כמה שנים בארצות-הברית והשתתפו בסרטים הוליבוודיים אחדים החליטו השניים לשוטט בעולם. הם עברו את אמריקה הדרומית, איטליה, צרפת, דנמרק, שבדיה והגיעו לישראל. בעוד חודשים יחזרו לספרד, מולדתם, לא כדי לנח, אלא כדי לשחק בסרט ספרדי. משפחתו של אנטוניו עושה נמצאת בספרד. כולם קאתולים אדוקים.

"מדוע אינני נושא אשה? זה מוקדם מדי... לדעתי אין גבר צריך לשאת אשה לפני היותו בן 35... אני זקוק לחופש..."

ישם מה בא לישראל?

למחרת היום אנו מטיילים ברחוב. אנטוניו מגלה את תל-אביב. הוא לובש עתה חולצת-מי אדומה, סנדלים של איש-קיבוץ וחגורה משובצת בקישוטי נחושת. מתברר שיש לו חולשה לחגורות מסוג זה — הוא רכש לו אוסף שלם בטכסאס, ארצות-הברית. גם לאסי הכלבה לובשת רצועה אחרת, הפעם אדומה ("כדי שתתאים לחולצתי" אומר אנטוניו).

ברחוב עוצר אותנו גבר צנום, עטוף בגדים בלויים, מאותם המשוטטים ברחובות תל-אביב ללא היעסקות מיוחדת.

"אתה לא מסביליה?" הוא שואל את אנטוניו.

אנטוניו מאשר את העובדה בתמיהה.

"אתה אנטוניו! היכרת אותך מיד!" שמח הור.

מתוך שספ הדיבור הספרדי אני למד שהוא עולה חדש מסביליה.

"אינני מבין" מתפלא אנטוניו, שעה שאנו ממשיכים בדרך. "בשביל מה בא הנה? הלא הוא מסביליה. הוא מדבר ספרדית כמוני. עברית אינו יודע. בשביל מה בא?"

"אולי היה מצבו שם רע?"

"וכי מצבו כאן יותר טוב?" שואל אנטוניו, בהצביעו על בגדיו הבלויים של הור המתרחק. "את אשר הוא עושה כאן הוא יכול לעשות גם שם."

אני מנסה להסביר לו שיהודים רבים מרגישים צורך לבוא לישראל. הוא משתדל להבין — ארץ חדשה, רומנטיקה. בכל זאת הוא מניע את ראשו. "מה היה חסר לו בסביליה? הלא בכלל אינו מדבר עברית!"

10 פרסי' לפותרי תשבץ מס' 13

בהגרלת הפרסים בין פותרי התשבץ מס' 18 זכו הקוראים דלקמן:

1. כרמלה בינג ע"י התאחדות בעלי תעשיית יהלומים, רחוב מונטיפיורי מס' 13, תל-אביב.

2. כל משלי קרילוב (הוצאת טברסקי).

3. נחום חרסונסקי ת. ד. 1, עפולה.

4. קולא ברוניון לרומן רולאן (הוצאת ספרית הפועלים).

5. חיים קרלינר שדרות קרן קיימת 78, תל-אביב.

6. עצי שמים עומדים (הוצאת טברסקי).

7. אריה וולפילר שכ' אביב, בית יוסף יעקבי, חולון.

8. נתיב החרות (הוצאת ספ' הפועלים).

9. צפורה גולדברט רחוב מאה שערים 7, תל-אביב.

10. יד שמאל היא החולמת (הוצאת ספרית הפועלים).

6-10

אסתר פיקרש רחוב הרברט סמואל, חדרה.

יעקב גרום רחוב מונטיפיורי 37, תל-אביב.

חיים קריצמן קבוצת גינוסר.

אברהם הורביץ שכ' גורדיה 25, תל-אביב.

שושנה ויהודה גרום רחוב י"א מס' 11, קרית-חיים, ע"י חיפה מפת א"י.

תשבץ מס. 17

10	9	8		7	6	5	4		3	2	1
		13				12					11
		16					15			14	
21			20				19		18		17
	28	27		26	25		24			23	22
	33		32			31		30			29
				35							34
	40				39		38		37		36
		45			44		43		42		41
			49			48	47		46		
		53	52				51			50	
57			56			55					54
		60					59				58

במאוזן:

1 — בלא כונה מיוחדת; 4 — מכשיר לכידה; 8 — נסיעה; 11 — רפסודה; 12 — הצהרה בשבועה; 13 — ראש קנה הדגן; 14 — פרח בראשותו; 15 — ציור; 16 — ידיד; 18 — חוק; 19 — בלי כסות; 20 — מתנה; 22 — תבואה בשדה; 24 — מטע נוי; 25 — נמצא; 27 — עול; 29 — מלת תנאי; 30 — מרגמה קדומה; 34 — מחברת מודפסת; 35 — נמר אמריקאי; 36 — פקיד גבוה באו"ם; 37 — ברכת-נוי לדגים; 40 — ביתם להוריו; 41 — זכות הזמן; 43 — מלת כאב; 44 — שמחה; 45 — חום חוק; 46 — המשכו של הציאורן בבגד; 47 — שחיטה; 49 — אבקת רפואה; 50 — חי בבגדים; 51 — רמז; 52 — פרי בוטר; 54 — סנדוויץ'; 55 — אבידוד; 56 — הסברה; 58 — פקח; 59 — מקצוע טפול בגנים; 60 — גדול למעלה מן הרגיל.

במאונך:

1 — שלשלת על רגלי אסיר; 2 — קש; 3 — רצועה; 5 — מזון צר (דברים ט"ז); 6 — אגן לרחיצה; 7 — חומר מפיץ; 8 — מגניב סחורות בלי מכס; 9 — צור; 10 — זמן; 17 — עקמומיות; 21 — שפה בין-לאומית; 23 — מכונת להשכיר; 24 — לחמניה; 26 — מגן ברזל בקרב; 28 — מכונה להעלות נוזלים או אויר; 30 — המלה השניה בתורה; 31 — הבעת רצון; 32 — כדבעי; 38 — חלקיק חשוב במזון; 39 — שמו התנכי של החודש אייר; 42 — קרבנות; 45 — אחורנית בספירה; 48 — נוח להתביש; 50 — שוי; 53 — צבע; 54 — אנרגיה; 57 — המחאה בנקאית.

פתרון תשבץ מס. 16

במאוזן: 1 — מורשת; 4 — אחדות; 8 — כן; 10 — גר; 11 — גל; 13 — יפ-פה; 16 — גמ; 17 — לבד; 19 — דון; 20 — לסו; 21 — חרחבינה; 24 — תגלית; 26 — משטרה; 28 — זיק; 30 — קוץ; 31 — יל; 32 — בוק; 34 — טף; 35 — קת; 36 — חסידה; 38 — הן; 40 — הסתלקות; 42 — פקדון; 44 — דגניה; 46 — יעיל; 48 — נחשל; 49 — קו; 50 — שכי; 52 — וו; 53 — מעטפה; 54 — אימבר.

במאונך: 1 — מרגלית; 2 — רך; 3 — שני; 5 — חזה; 6 — זר; 7 — תעמולה; 9 — אהוב; 12 — לב; 14 — פדחת; 15 — פנים; 16 — גס; 18 — דחליל; 20 — להטוט; 22 — ריק; 23 — נשק; 25 — גית; 27 — רצפה; 29 — גול; 32 — בסתן; 33 — קדקד; 35 — קלפי; 36 — חסות; 37 — הוגן; 39 — נבהל; 40 — הדיוט; 41 — תנחום; 42 — קעקע; 45 — ישוב; 47 — אך; 50 — שה; 51 — נא;

מדוע צולעת האתלטיקה הקלה ?

עם סיום התחרויות באתלטיקה קלה אמר לנו מר אריך שילד, הנחשב למומחה בענף ספורטיבי זה : "ההבדל בין ההשיגים באירופה ואצלכם הוא עצום. והדבר מוזר. אם כי נמצא אני בארץ רק מספר שבועות בלבד, כבר ראיתי שיש פה נוער מוכשר, שלא היו לו התנאים הדרושים, בודאי יכול היה לשפר את ההשיגים ולהתקרב לרמה אירופית ועולמית".



אריך פויר
...עורך התפעלות

באתלטיקה קלה, וזה חרף היותו טרוד בעבודתו ובעל משפחה, רבינוביץ לא רק מקריב מזמנו לתחרויות, אלא גם פעיל בארגון התחרויות ובכל מה שנעשה עתה באתלטיקה הקלה בשורות "המכבי" בארץ. ספורטאי זה מראה דוגמה נאה לחניכיו, ובוה הוא מעודדם. כן נציין את ריצתו של אריך פויר (ברית מכבים עתיד), שהגיע ראשון בריצת 1500 מטר בזמן 4:29.9 דקות. פויר נמנה עם האתלטים היודעים לא רק להשיג תוצאות, אלא גם להשיגן יפה. הוא אולי היחיד אצלנו שסגנונו

מר שילד הוא אחד המאמנים המוכשרים בצרפת. הוא עמד בראש הדרכת האתלטים במועדון הספורטיבי המיוחס לאתלטיקה קלה בפאריז "סרקל אתלטיק פראנסה". על מועדון זה נמנים טובי הספורטאים בצרפת, עם מרסל הנסן וה"אחים חרניה", בראש. מרסל הנסן הוא אלוף צרפת בריצה למרחקים בינוניים, 1500 עד 1800 מטר ; וז'אן וז'אק חרניה נמנים עם טובי הרצים למרחקים של 1500 ו-5000 מטר.

כששאלתי את מר שילד במה הוא מצדיק את הרמה הנמוכה של האתלטיקה הקלה בארץ, ענה לי בפשטות : "הרי אצלכם מאמנים את האתלטים בצורה בה היו מאמנים לפני 20 שנה בגרמניה, וזה משפיע, כמובן, על כושר יכולתם של הספורטאים. מוזר שכאן האתלטים בא לאימון פעם בשבוע, והוא מתאמן בבת אחת, תחת אשר בארצות אירופה כיום שיטת האימון היא שהספורטאי מתאמן בשיטתיות ובהתמדה יום יום, מבלי להתאמן יתר על המידה בבת אחת. גם המיתקנים הספורטיביים רחוקים מלהיות אידיאליים. חסר מקום מתאים לאימון, דבר שבלעדי אין גם לחלום על שיפור ההשיגים.

התחרויות שנערכו בשבת האחרונה, ושימשו כתחרויות ארציות של "מכבי", ריכזו אמנם עשרות ספורטאים מכל הגילים, אך בעוכריהן היה מזג האוויר הרע, שסיכל את הנסיונות להשיג תוצאות טובות. הרוח הנגדית שנשבה במשך כל זמן התחרויות הפריעה הרבה, ובכל זאת הושגו כמה תוצאות המעידות על רצונם העז של האתלטים להמשיך בכל התנאים בספורט האהוב עליהם.

בין הספורטאים התבלט ברוך חבק, צעיר הנחשב לאחד מהטובים ביותר בארץ. הוא חזר והוכיח כי התוצאות שהושגו על ידו בתחרויות הקודמות לא היו מקריות. בקפיצה לרוחק השיג חבק 6.84 מטרים. הוא הדף כדור ברזל שמשקלו 5 ק"ג למרחק של 15.05 מטר. חברו, אריה קליינשטוב, שאתו סייר במשך שבועות רבים בשנה שעברה בארצות אירופה הצפונית והמערבית, ויחד



קבוצת "האליסיטי"
האנגלים חוזרים... למגרש ה"מכביה"

קבוצה אתלטית יוגוסלבית
בארץ שוהה כעת הקבוצה היוגוסלבית "זגרב", שהגיעה לפי הזמנת מר"כ "הפועל" להתמודד עם גבירי "הפועל" באתלטיקה קלה. על קבוצה זו נמנים טובי האתלטים ביוגוסלביה, וכמה מהם נושאים תארי אלוף יוגוסלביה בענפים שונים של האתלטיקה הקלה. הופעות היוגוסלבים בארץ בודאי תשפיענה על התקדמות ספורטאינו, ושיפור השיגיהם. ההתמודדות בין ספורטאי "הפועל" וספורטאים אורחים כשיהיה לעצמה בודאי תביא לתוצאות טובות. לקהל התל"אביבי תינתן מחר ומחרתיים הזדמנות לראות את היוגוסלבים במאבק מאנשי "הפועל" על מגרש "המכביה".

קבי טנים השוחן, ספארטאק
הגיעה אף היא בימים אלה ארצה כדי לערוך מספר הופעות עם קבוצת שונות בארץ. בפגישה הראשונה שנעשתה כה בינה לבין "מכבי" חיפה, יצאי האורחים היוגוסלאביים בנצחון 5:3.

קבוצת "האליסיטי"
הגמנית על הקבוצות הראשיות בליגה השניה של אנגליה תהיה השבת אורח חתה של קבוצת "הפועל" תל"אביב על מגרשה ביפו. זהו הביקור הראשון של קבוצה אנגלית פרופסיונלית בארץ מזה שנים.

בריצה עורר התפעלות לא רק בקרב אוהדי האתלטיקה הקלה.

כתמיד, בזמן האחרון, גם הפעם לא ראינו את הגברות בתחרויות, דבר המעצב מאד. אם כי נעשים מאמצים כדי לעורר את התענינות הגברות בענף ספורטיבי זה, עד כה לא הוכתרו המאמצים בהצלחה. על האחראים לענף ספורט זה בארץ לחשוב הרבה ולטכס עצה איך להחזיר את הגברות למסלול הריצה.

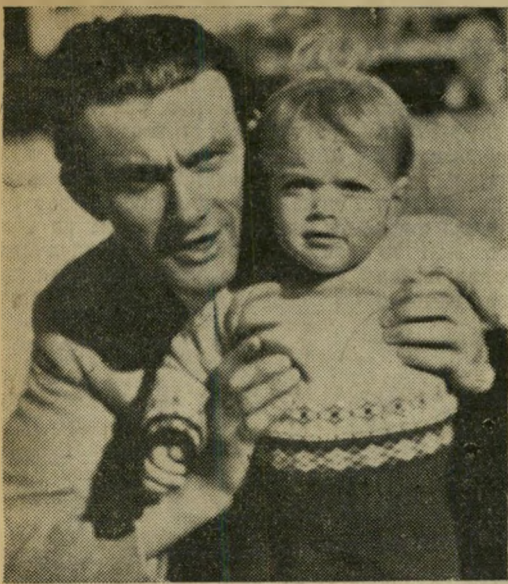
אתלטיקה קלה, הנקראת "מלכת הספורט", תופשת בכל ארץ מקום נכבד. באולימפיאדות ובכינוסים ספורטיביים גדולים, נקבע לה המקום הראשי בין ההופעות, ותשומת לב המארגנים ניתנת יותר לענף ספורט זה מאשר לאחר. הדברים אמורים משום שאנו עומדים לפני "המכביה" השלישית, וידוע לנו כי נעשות הכנות מקיפות ורציניות לכי נוסע עצום זה, וכבר היום ידוע כי יבואו הנה מטובי הספורטאים בעולם, התופשים מקום נכבד בהופעות הכלליות של ארצותיהם. אם כי קיים רצון להופיע ב"מכביה" עם קבוצה מאומנת היטב, שתדע לעמוד נגד יריבים מחו"ל, הרי נדמה לנו שלא עשוינו די בכוח זה, ויש צורך דחוף לרכוש את טובי הספורטאים ולהתחיל אתם בעבודה שיטתית ומתמדת. **אלכסנדר אלכסנדרוביץ**



ברוך חבק
...הוכיח יכולתו



אריך שילד
זרע תקווה...



יהושע וניעה טן-פי
כינור בלי אצבעות

בספר שלפנינו מסופר איך התארגנו היהודים להתגונן מפני ההמונים המתקיפים בראשית המאה הזאת. התארגנות זאת לא היתה יעילה ביותר, היא לא הפסיקה את הפוגרומים. גם השלטון הפריעי, כי היה עוין היהודים בגלוי, אבל היא עוררה ביהודים כעין רגש לאומי, אותה אחדות הבאה מתוך פחד משותף. כתוצאה מכך באה התעוררות גדולה בספרות היהודית, בסוציאליזם היהודי, וגם בציונות.

ספר הגבורה הוא קובץ של דו-קומנטים ודברי זכרונות. חלק זה של פנינו קצת יותר מחציו נתון ל"הגנה העצמית" של יהודי רוסיה וחלקו הנותר ל"השומרה".

שירה בלי מלים

אנחנו נתפלא מאד אם נקבל מכתב מאת האוצר, בו נדרשים אנו לשלם את יתרת מס ההכנסה, והנה הוא כתוב בחרוזים; כשם שמגדלים אנו כאשר הסנור שבאופרה צורח, אני אוהב אותך, לפי תוים. לעומת זאת לומר, אני וסבתא, שאין בו משהו אחר, החרוז הוא קישוט חשוב.

ויש ספרים בהם נדרש הקישוט הלשוני, אם יש הצדקה לכתיבת שירים, תחת אשר יכתוב הסופר בלשון בני אדם, הרי היא זאת שהמשורר מלמד אותנו להנעים בדיבור. אנחנו סולחים למשורר אם הוא חסר הגיון או בכלל חסר תוכן, כי דברים אלה אין לדרוש ממנו. אבל לא נסלה למשורר אם הוא עמום או מנוטוני.

הספר כל האדם מאת יהושע טן-פי (הוצאת ספריית השיר) הוא שירים, זאת יודעים אנו משום שהוא מנוקד, ומשום שכך נאמר בו עצמו. גם ב"הסכמות הגאונים" ה' מודפסות על מעטפת הספר כתוב בפ' רש כי שירים הם אלה. אבל שאלה גדולה היא אם שגיאות גסות בדקדוק ושימוש לא נכון במלים עבריות מספיק קים כדי ליצור צליל שירי. עד כמה אטום מר טן-פי לצליל עברי נוכל להגיד בחרוזים פלאים — אלהים — רגעים, ובשורות, ורק אחד (אני הכרתי בו אותך) כמו ידו עשה ממני טרף.

מקריאת הספר מתברר כי יש פה טראגדיה גדולה. נדמה כי מר טן-פי הוא באמת משורר (ודבר זה עצמו כבר מהחזה טראגדיה), אבל או שהצליל ה' עברי זר לו או שחשבו המילולי פגום, והרי זה כאדם בעל נטיה חזקה לנגן בכנור שחסרה לו גמישות האצבעות.

כזה היה מורי

את מרדכי אלון (קלי-בנסקי) קשה לתאר בקצרה. זה היה עלם יפה להפליא, ומפתיע במעשיו. מתחת לשתי קנותו בער בו יצר הפעולה. הוא נדחף חמיר לעשות דברים, עד אשר היה אחד מקומץ טייסי הקרב הישראליים במערכה של 1948. ופה נפסקו חייו.

הכול יודעים מה פעל חיל האוויר הישראלי במלחמת העצמית, והכול נדמה להם שהם יודעים מה היה חיל זה. לכן יופתע הקהל לקרא כמה מעטים היו טייסי הקרב ומה עלוב היה ציודם. מורי לא נפל בקרב בקרבות ניצח תמיד. הוא נהרג בשעת נחירה.

תה: הגלגלים של המטוס שלו לא נשלו.

מורי היה, אולי, הנועז שבכל טייסי הקרב הישראליים. את פרשת פעולותיו בחיל האוויר תוכלו לקרוא בספר איש כנפים בישראל (קובץ ערוך בידי המנחה, המורה י. אושפיז, הוצאת "עם עובד", 600 פרוטה). אבל יש בספר יותר מזה. ניסה האב לתת לנו את תמונת בנו השלמה. החלק המעניין ביותר מבחינה אישית הוא היומן שכתב מורי בתקופת שרותו בחיל האוויר הבריטי.

(בהקדמה ליומן זה העיר מר אושפיז על לשונו של מורי, והרי הוא מחזק את השערתנו כי הלשון "הצברית" ה' מפורסמת היא המצאה של "צברים" ילידי תאירקוב או ברלין, ואילו ילידי המקום עצמם מתביישים בעלגיו לשון שמיחסים להם).

ובכל זאת נשארים אנו תוהים. החי' דה הגדולה עודה חידה. דומה כי מורי היה רק הטוב שבנו, הנועז שבנו, אבל תועה היה כמו כלנו. מה דחפו ללכת להתשיבות בחגיגות? צו הציונות? משום מה התגייס לחיל האוויר הבריטי? לנקום בהיטלר? משום מה חזר ללי' מורים אחרי הפסקה של שמונה שנים? מדוע זה החליט לשאת אשה בתקופה המסוכנת ביותר של חייו?

אכן, זה הוא חומר לרומאן ביוגרפי גדול, ואולם מי הוא אשר יוכל לחסוף את לבטי נפשו של עלם שתקן זה?

הגנה ופוגרומים

ספר הגבורה, חלק ג' (עם עובד, 1.750 לירה) הוא ספר המתאים במיוחד למתנה לבר מצוה. הוא מספר על עלילות הגבורה של היהודים. אנחנו פה יודעים את טעמם של מעוטים. דומה כי הרכב כל אוכלוסי ארצנו הוא מעוטים מעוטים. הנוצרים הם מעוטים, המוסלמים הם מעוטים בישראל ובלבנון. מוסלמים סוניים הם מעוטים בעיראק. יהודים הם מעוטים. הכול מעוטים בארץ זאת. אבל דומה כי אין אצלנו מעוט שסבל מה שסבלו היהודים, אותנו מעוט נצחי, במזרח אירופה. ולא רק שם. יש ספר מיוחד, בשם "ספר המעוטים", מאת ד"ר שמעון ברנ' פלד, המספר כולו על מעשי זועה ביהודים (רק עד היטלר).

מדוע צריכים מעוטים לסבול? מדוע נדמה כי היהודים באשר הם תובעים לעצמם שנאה, עד פוגרומים? סבה אחת מתבררת מתוך ספר הגבורה. ב' הנאי המוסר של ימינו כל חלש מזמין תגרה. השלטון הצארי ברוסיה גם היה מעוניין (לפי איזה הגיון עקום) בעינוי היהודים.

הבימה

יום ה' 11.5 "אותלו" תל-אביב
יום ה' 11.5 "העיירה שלנו" תל-אביב

פתח-תקוה
מוצ"ש 13.5 "העיירה שלנו", ת"א
יום א' 14.5 "טוביה החולב", ת"א
יום ב' 15.5 "חלום ליר קיין" תל-אביב

לפועלים
יום ג' 16.5 "אותלו" רחובות
יום ד' 17.5 "בערבות הנגב", ת"א
יום ד' 17.5 "חלום ליר קיין" תל-אביב

גבעתיים
התחלת ההצגות הרגילות ב-8.30 בערב

א ה ל

תיאטרון פועלי ישראל

הצגות בכורה

ת ע ד ו ר י פ ק א פ ן
קומדיה מאת מולייך

יום חמישי 11.5 חולון
מוצ"ש 13.5 תל-אביב
יום שלישי 16.5 חדרה
יום חמישי 18.5 רמת-ישראל
התחלת ההצגות הרגילות ב-8.30 בערב



תל-אביב בית הבימה

יום שלישי 16.5 ב-8.30
כ ר מ ן
בהשתתפות אדים דה-פיליפ (כרמון)
המנצח: ג. זינגר

קרית חיים
יום חמישי 18.5 ב-8.30
ח ס פ ר מ ס ב ב ל י ה

כרטיסים: תל-אביב, ביילין, אלנבי 67, טלפון 5018.

המטאטא

בעלי המיניסטר

קומדיה סטירית ב' מערכות
מאת: י. בר-יוסף

יום ה' 11.5 ב-9 "ארמון" חיפה
מוצ"ש 13.5 ב-8.30 תל-אביב
יום ג' 16.5 ב-8.30 תל-אביב
יום ד' 17.5 ב-8.30 רמת-ישראל
יום ה' 18.5 ב-6.15 וב-9.15 "ציון" ירושלים

תיאטרון קאמרי

יום ה' 11.5 מאז גן עדן ב-8.30, ת"א
יום ה' 11.5 "הצל" 2 הצגות: ב' ו-9.40 "אדיסון" ירושלים
מוצ"ש 13.5 "מאז גן עדן" ב-8.30 תל-אביב
יום א' 14.5 "הצל" ב-8.30 תל-אביב
יום ב' 15.5 "הם יגיעו מחר" תל-אביב
יום ג' 16.5 "כוכבים נודדים" תל-אביב
יום ד' 17.5 "כוכבים נודדים" תל-אביב
יום ה' 18.5 תל-אביב

התחלת ההצגות הרגילות ב-8.30 בערב



גם
"לכר"



ירושלים-תל-אביב-חיפה

מלון ציון

מטבח מעודן וכשר
מקסימום נוחות

הדר-הכרמל, חיפה
סלפון 4465

פ נ נ נ י ם

מר מנדלבאום ותזמרתו
בשבת תה בשעה 5

פסנתרים

מסירות ידועת — במבחר גדול
וספרמן את יוון, ת"א, רח' רשי 9

לר-לה-לר

באולם ישת חפץ המחרש
הצגות בכורה (תכנית מס' 17)
אופנבר בתל-אביב...
סיפורי עולה חדש ב' תמונות
2 הצגות לערב 7.20, 9.45
כרטיסים: בקופת "ישה חפץ"

שמעון לא השתעמם

שמעון לא היה כזה. הוא היה בחור רציני. אפילו נשיקה היה מקבל ברצינות. ולמסכן זה קרה מה שיקרה לכל הבחורים הרציניים...

מאת חביבה גוזר

כך, יקירי, יש אנשים המתיראים מפני הזמן. לא פן יעבור, אלא פן לא יעבור. ומדוע זה? הן יש כל כך הרבה לעשות בזמן, — יכולים לרקוד בו, ויכולים לשחק בו, ויכולים לסלרט בו, ויכולים גם ללמוד בו דקדוק ואת תולדות המצוות הדתיים (עם כל מורי הסמינר ביחד!) אבל יש אנשים המתיראים מפניו. השעות באות עליהם מאיימות בריקנות, כבודות, מעיקות, והם מוכנים להמלט, לכל כותן, לכל מעשה. הם מוכנים גם להועיל, גם ליצור, גם לענג את הזולת, ובלבד שלא יעיק עליהם הזמן.



שמעון לא היה כזה. הוא היה בחור רציני. רציני נורא. גם כשהיה מקבל נשיקה היה מקבל אותה ברצינות. ותמיד היה מהורהר. קשה לדעת על מה היה חושב כל כך. ואולי לא היה חושב כלל, ורק היה לו כאב בטן?

הוא לא התירא מפני הזמן, מפני שהיה תמיד עסוק. הוא היה כל כך עסוק עד שלא היה לו זמן ללכת לקולנוע או לשרוק לגינגיות ברחוב וגם לא לדגוג כלבים מאחורי אוניהם. ולמסכן זה קרה מה שיקרה לכל הבחורים הרצינים והעסוקים. אולי מפי ני שהם רצינים ועסוקים כל כך.

השעה היתה חצי הלילה. הוא לוח אותה לביתה. על המדרכה, לפני הפש פשו, פנתה אליו. על פניו היה אותו חיוך איילי שהיה מוכר לה כל כך מאי הבותיה הקודמות. כולם כך.

„ביום הששי“, הודיעה לו. „בשעה שבע?“ שאל בשקט. „לא. זה מוקדם. בשמונה. לא: בשמונה וחצי.“ „אני אחכה“, הבטיח. כן, הוא יחכה, כמו תמיד. והיא תאחר, כמו תמיד. אבל הוא יחכה. „לאן תקח אותי?“ שאלה בחשדנות. „עוד אינני יודע“, הודה בפיו. אה, השבת הזאת, עם כל הדתיים ביחד! פשוט אין לאן ללכת. „אבל אמצא משהו. עוד אמצא“, הבטיח.

„רק שלא יהיה משעמם“, התרעה בו הנערה. הגביתה עצמה על בהונותיה, הגיעה קרירות שפתיה על פיה, וחמקה.

שמה היה מיתה, והיא ידעה שהיא יפה. שמו היה שמעון, והוא ידע שהיא יפה. כבר הגיע הזמן שיידע. עלמה כה

משועממת דין הוא שתהיה יפהפיה. האחרות אינן משתעממות, כי אין להן כל זכות לכך; ולהפך: הן משתדלות לענין אותך, או — ההגנות שבן הן — גם מתענינות בך. אבל את מיתה צריך לענין תמיד.

„רק שלא יהיה משעמם.“ וזה כל כך קשה. ביחוד אם כל העת תלוי השעמום מעליכם ומאיים.

הערב לקח אותה לתיאטרון. מה שהיה על הבמה לא ראה בדיוק, כי עיניו התעקשו לפזול אל הפרופיל של מיתה. אבל היא השתעממה. זה היה ברור. וגם לא היה מי שיראה כי יושבים הם בשורה הראשונה. ובכלל.

לפני זה, ביום השלישי, הלכו לקולנוע. גם שם לא ראה מה על המסך. מיתה צחקה פעם אחת ופהקה פעמיים. ואחר כך, בבית-הקפה, לא היה מי שאפשר לדבר איתו. מלבד שמעון.

וכעת יש לפניו יום ששי, ואין בהחלט לאן ללכת. בית קפה עם מרטיקה של תקליטים — צריך לשבת. אולי תהיה חברה, ואולי לא. הירקון — מוכרים לשבת. ותברה לא תהיה. מלבדו, כמוכן.

ואולי יקחנה לאיזה מקום שרוקדים בו? כל עוד נעות הרגלים ויש רעש של מוסיקה אין עליך חובה לדבר או לעשות כל מאומה, ובינתיים עובר הזמן (שמעון החל מתירא מפניו) עד שמותר לך להשאר כמה רגעים לבדך איתה. ואו, כמוכן, צריך להזהר שלא לקמט את החולצה או את החצאית. אבל היא השתעממה. ודאי שתשתעמם, לרקוד הרי יכולה היא עם כל אחד, ולא דוק אתו. לא. אם יוצאת היא אתו, עליו למצא לה משהו מיוחד. זאת חובתו. משהו מיוחד. כמו, למשל, — מה?

שמעון, במבוכתו, עשה מה שער שים כולנו במבוכתנו: הוא פנה אל מומחה, לשאול בעצתו. הוא צלצל אל מושו.

„האלו, מושו? זה שמעון, הגד, מושו: מה עושים לבחורה שלא תשתעמם?“

„משקים אותה שמן קיק“, יעץ המומחה. „לא. לץ עצה לא יעזר. הוא מתחכם, אבל איננו חכם.“

מי באמת מבין בענינים כאלה? ארץ לריון? הוא דון-זיואן איום. לפחות לפי הסיפורים שהוא מספר. לידו ודאי אין הנערות משתעממות.

„האלו, ברור? זה שמעון, הגד, ברור: מה אתה עושה לבחורה כשהיא משתעממת?“

(את תשובתו של ברור אי אפשר להדפיס).

„לא, ברצינות“, אמר שמעון, „מה עושים לה?“

„שמע לי“, השיב ברור ברצינות, „כשבחורה מתחילה להשתעמם זה סימן שצריך לגמור אותה, מהר. אם לא, תגמור היא אתך. תן לה נעל בישבן, מבין?“

זאת היתה אמת. גם שמעון מסוגל היה להבין את הדבר. אבל הרי זה כמי שמציע תרופה לפיוול — כריתת הראש.

לא, לא. הוא ישאל את — מי? אה, ודאי. את דויד. דויד כבר נשא אשה. מי שנשוא אשה מתחייב לענין אותה כל ימיה, עד זקנה ושכיבה. אחרת — לא היתה נישאת לו. איך יענין אותה, אם בכמה רורים או בסרונות או במדגים, — זה כבר ענינו. אבל לענין אותה חייב הוא.

ואין חכם כבעל הנסיון.

„האלו, דויד? שמע. זה שמעון מדבר. כן. לא. לא בענין הכסף. אף, הקשב רגע, שמע, דויד. אבל ברצינות. ראה: ביום הששי אני יוצא עם בחורה. כן. מותק. אבל הבט: היא כזאת משתעממת. כן. משתעממת גור. ואני צריך שהיא לא תשתעמם. הבנת? אז הבט: לאן לוקחים ארץ תה?“

דויד לא ענה מיד. בטלפון נשמע זמזום חרישי. זה היה כאילו חרקה מחשבותיו של דויד. ודאי חושב הוא חושב בחזקה. או לפחות מנסה הוא להזכר מה היה הוא עושה במצבים כאלה.

„ידע מה?“ אמר דויד. שמעון לא ידע מה. „זה קצת קשה. שולה אף פעם לא השתעממה. אבל הבט הגה. אולי נשאל אותה? היא בחורה, אם כי היא אשתי. ובחורה צריכה לדעת. בחורות תמיד יודעות.“

„מ“, אמר שמעון לטלפון, „אולי אתה צודק.“

„ובכן“, אמר דויד, „בוא אלי הערב. נשאל את שולה.“

שולה היתה מלאה אהדה, וכדרך נשים, שמחה מאד להתערב בעסקי אחי רים. היא שאלה, קודם כל, איזה פרצוף היא מיתה.

„יופי של בחורה“, אמר בעלה. „מנין אתה יודע?“ זקפה עליו שר-לה עינים חשדניות.

„האין את רואה שהוא מאוהב בה?“

„אולי תביא אותה אלינו?“ הציעה לשמעון.

„ברצון הייתי עושה כך“, אמר שמעון. „אבל היא אומרת שאיננה רוצה ללכת אל זוגות נשואים.“

„בעצם, מה הבעיה?“ התחילה פת-אום שולה מתחילה.

„בוקר טוב“, אמר דויד. „הוא צריך לצאת אתה מחר בערב, וקיבל ממנה התראה: שלא יהיה משעמם. כעת את מבינה, גולם, כלומר בובה, מותק, מר תק, אי.“

„ואיך תמיד?“ שאלה שולה, אחרי שהרפתה מאוזנו של בעלה.

„מספיק בקושי“, אמר שמעון.

„יודע אתה מה?“ אמרה שולה. „לא. הוא לא ידע מה. אתה צריך, אחת ולתמיד, לחסל את המצב הזה. שמע לי. העמד אותה כך שתצטרך היא לענין אותך. מבין? אחרת אין לדבר סוף.“

„טוב, אבל איך?“ התערב דויד. „אל תכין כלום. כשתפגשו מחר, והיא תשאל אותך: לאן? ענה לה: לכל מקום שתצא. ואז תאמר היא:“

מה? לא הכנת כלום? ואתה תענה לה: רק את עצמי. כך תאמר לה. אם את יוצאת איתי, אז זה בגללי ולא בגלל המקום שאנו הולכים אליו. מובן? כך תאמר לה.“

„או=וא“, אמר דוד. „זה חזק. נדמה לי שאני זוכר דבר דומה לזה. האם לא אני?“

„בדיוק“, אמרה שולה, „ואז התא-הבתי בך.“

„ובאמת לא להכין כלום?“ שאל שמעון.

„כלום כלום“, אמרה שולה.

„רגע“, אמר דוד, „זה לא בדיוק כך. אני זוכר שאז הכנתי משהו. נדמה לי שזה היה איזה קונצרט של תקלי-טים.“

„ובכל זאת נשארו בבית“, אמרה שולה.

„לא חשוב“, אמר דויד, „אבל צריך להכין נסיונה.“

עד חצי הלילה החזיקו שולה ודויד בשמעון ומזגו לתוכו אומץ עם קוגיאקים, וסיפרו אלף לילה ולילה על תקופת חיזורם.

למחרת, אחרי הצהריים, התרוצץ שמעון בעיר וסידר תקליטים ופאטיפון וכל מה שדרוש כפרפראות לזה, עד שעף ככלב. ואז חזר אל חדרו, והשי-תרע על הספה להשיב את כוחו. הוא חזר לעצמו על הסכסס של השיחה עם מיתה הערב. היא תאמר. הוא יאמר. היא תאמר. הוא יאמר. ואולי. לא. ודאי תאמר. שולה אמרה שתאמר. שולה היא בחורה, והיא יודעת.

ונדרם. ופתאום התעורר. בחדר היתה מיתה. „חבל שהתעוררת“, אמרה, „רציני להעיר אותך בנשיקה.“

„אז אני ישן“, אמר שמעון. „לא. קום.“

הוא קם, ופולל בעיניו. היא הב-טיחה לבוא בשמונה וחצי. האמנם כל כך מאוחר?

„מה? כבר שמונה וחצי?“ „לא“, אמרה מיתה. „הבט, שמעון. הכנת משהו להערב?“



אהה! הנה הרגע המתאים. בדיוק כמו שאמרה שולה. אומץ, שמעון, רות — הכין. הוא עצם את עינו הימנית עד חציה, והעלה על חצי פניו חיוך של ביטול, כמו שראה בראי. „לא“, אמר שמעון, „לא הכנתי כלום.“

„מצוין“, אמרה מיתה. „באתי להו-דיע לך כי לא אוכל לצאת אתך הערב. צריכים לבוא אלינו אורחים.“

קטע ראשון של כביש נתניה - ת"א נפתח לתנועה

מונאים, שנבנה על ידי אותה חברה לפני כמה שנים ונשמר במצב מצוין על אף התנועה החזקה שעליו, והוא ענה לנו, שכל העבודה המוצאת לפועל על ידי החברה שלו, בכל רחבי הארץ נע- שית במקצועיות רבה ובאחריות מלאה. לפי התכנית הסופית, יהיה רוחבו של כביש נתניה 22 מטר, ויכלול שדרה של שני מסרים שתפריד בין שני צדי הכביש. אולם מסבות כספיות לא בוצעה התכנית בשלמותה, ולעת עתה יעמוד לרשות הנוסעים כביש שרוחבו שבעה מטרים בלבד, בנוי על יסוד חול-כורכר ושתי שכבות חצץ עם זפת. קטע זה של הכביש, אשר נפתח השבוע לתנועה ע"י ראש העיריה, הע- סיק 80 פועל 6 חדשים ונגמר לפני המועד אשר נקבע, אף כי לשם תעסוקת מחסרי עבודה, בוצעו מלאכות רבות, כגון חפירה, מילואי, פיזור, חצץ וכו', ביד.



העבודה מסתיימת

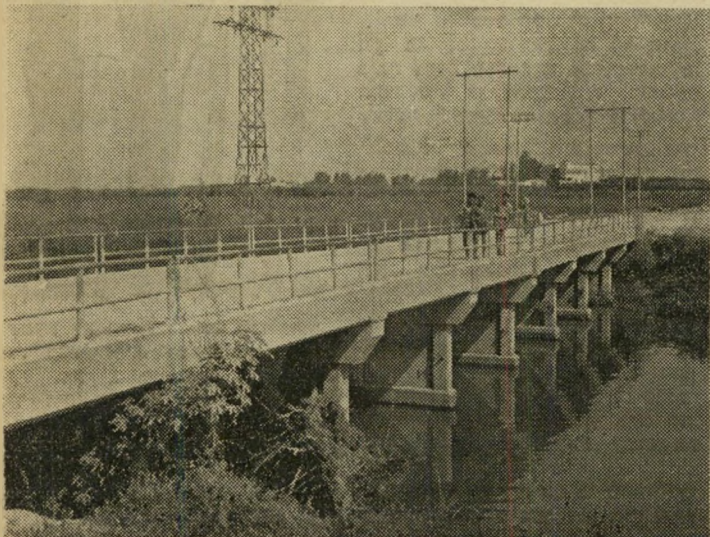
קבוצת פועלים ליד ה"מיקסר" הגדול. יש עוד לפזר שכבה אחת של זפת והכביש יהיה מוכן לתנועה.

בכל דקה עוברים 43 כלי רכב את תחנת המשטרה של רמת-גן בכביש פתח-תקוה. רובם בדרכם לנקודות הש- רון, שבין תל-אביב וחדרה. המכוניות האולכות לחיפה, החייבות גם הן להשי- תמש באותו כביש, נכילות, איפוא, לזרם הכבד והאיטי של תנועה "כפ- רית" זאת.

בכדי לתקן מצב זה נסלל כביש ישיר בין תל-אביב לנתניה, כביש שאי- נו עובר כל ישוב, ואשר אורכו 29 ק"מ לעומת 46 ק"מ של הכביש הנוכ- חי (25 דקות נסיעה במקום 60 דקות).

פרטים על כביש זה נמסרו לנו ע"י חברת דויד לנדלר ובניו, מהנדסים וקב- לנים, שסללו את הקטע הראשון של הכביש, והיינו הקטע העובר בגבולות עירית תל-אביב, מכביש פתח תקוה עד גשר שיק מואנים שעל הירקון.

שאלנו את מר סנדלר אם איכות הכביש תהיה דומה לזו של כביש החש-



הגשר למרחב

גשר ג'מסין על הירקון. כאן מסתיים הקטע הראשון של כביש נתניה החדש.



התחלת הכביש

נקודת הסתעפות הכביש החדש מדרך פתח-תקוה. כאן תעבור התנועה לחיפה ולצפון.

התצלומים בגליון זה

(לפי סדר התמונות בכל עמוד, מלמעלה למטה ומימין לשמאל).
השער ועמודים 6, 10-11, 14 - שדרת "העולם הזה"; עמוד 5 - נפתלי, בראון, זינגר; עמוד 7 - יונס; עמודים 9, 15, 18, - קאופמן; עמוד 12 - זינגר, אלכסנדר.

תכנית בתי הקולנוע החל מחצ"ש 13.5.50

מגדלור	אוריון	ארמון, חיפה
שבוע שלישי גיאן דארק	שבוע שני לילה ירדוף לילה	כניסת לילה
אופיר	אסתר	אורה, חיפה
חדות העלומים עם: ג'ין פאול, כרמן מירנדה	שבוע שני משפחת ברקלי מברודווי	הגברת בפרווה



כתובת המערכת וההנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טל' 4414, ת.ד. 250 / האחראי: מידד שיף / העורך: אורי אבנרי / המו"לים: אברהם גורדון ושלום כהן / דפוס מ. שהם, תל-אביב, רחוב פין 6, טל' 2239 / גלופות: צינקר גרפיה "ארץ-ישראלית" בע"מ / ההפצה: דוד טופל ובניו.

הודעה חשובה:

בית הספר לשפות "קדימה"
רחוב בן-יהודה, מס' 74, תל-אביב פותח ביום שלישי 16/5 קורסים למתחילים ולמתקדמים

באנגלית בשעות שלפני הצהרים

בהדרכת מורים מדוברים מאנגלית. פרטים והרשמה גם לקורסים המתקדמים בשעות הערב (כל הדרגות) משעה 5 עד 8 בערב.

הואינו את
דבר-הדפוס
ש ל כ ם

נדפוס מ. שהם

תל-אביב, רחוב פין 6
(פול תחנת האוטובוסים אפרכור)

ת.ד. 576
טלפון 2239



קונצרט למנויים מס' 9

המנצח והסוליסט:
ליאונרד ברנשטיין

תל אביב "אהל שם"

מוצ"ש 13.5 - סדרה 3
יום א' 14.5 - סדרה 4
יום ב' 15.5 - סדרה 5

קולנוע



החמור פראנסיס
הצדעה בזנב

של ג'ין ראסל. (אגב: "השודר" היה סרט משעמם עד מוות, ועתונאי צרפתי רציני הכריז כי השדים של הכוכב "מאכזבים מאד").

יוז, איפוא, היה מבוסס. אמת, הסיסמא "סטרומבול" אף על פי שיצא מתחת ידו של המאסטר הגדול בכבודו ובעצמו, הוא אפס. אבל — מה טוב שאינגריד הפכה נואפת, חשב יוז.

וכן, למרות, — סליחה, הודות להשמצות מוסדות דת, אגודות צנב"י, עות אמריקאיות שונות וערב רב של פוליטיקאים הרוצים להתבלט באיצטלה של חסידות ולראות את דבריהם מתפרסמים בעיתונים זולים, נהר הקהל לראות את הסרט הלא מוצלח.

בארצות הברית קיים מוסד מכובד ושמו: הסינטי, או הבית העליון. יושבים בו תשעים ושישה זקנים, שנים מכל מדינה בת-ברית. אלה הם זקני העם, ועל כן, במידה מרובה, כסילי העם. אחד מן התשעים ושישה, סנטור אד ג'ונסון מקולוראדו נודעו ממעשה הזוועה של אינגריד (הוא היה חסיד גדול של השחקנית השוודית, אבל מאחר שחללה את יצועה, שוב לא יוכל הסינטי נאטור הנכבד לחלל את מצפונו ולראות את סרטיה). לאחר לילה (ואולי לילות רבים) של נדודים והרהורים במצב המוסרי הירוד של הדור (מעניין כיצד אנשים, לאחר שאינם יכולים עוד לגרום בעצמם לירידת המוסר, מרערים שים עולמות בקנאתם את הצעירים) צץ במוחו רעיון עצום.

כך נולדה ההצעה לחוקק חוק שיתיר ליצר סרטים אך ליצרנים ושחקנים שיש בידם רשיון ממשלתי. שחקן שסרח ביחסי מין או יצרן שנתגלה בניאוף יאלצו לעזוב את מקצוע ההסרטה ולחפש משרה אחרת (משרת סינאטור, למשל). והסינאטור הקפדן שלח להוליבורד שליח, לבדוק את "רמת המוסר" בעיר הסרטים.

עתון הוליבורד אחד פרסם כותרת בעמוד א', לרגל בואו של איש המוסר בזו הלשון: "החביאו את הבלונדינית חבריא! איש הצניעות הגיע".

"הירושה" — התינוקת שנולדה לפני המועד שנקבע לו ע"י הסבע (והמוסד).

דבר אחד ברור: לריטה היה זה עסק כדאי. הנישואין, והגט, נתנו לה פרסומת, שתספיק לפחות לחמשה הסיסים הבאים...

אינגריד ופקחי המוסר

כאשר נודע באמריקה — משגב הצביעות הפוריסטאנית — דבר אהבתה הפושעת של אינגריד ברגמאן לרוברטו רוסליני, פרצה שם סערת רוחות עזה. אפשר היה לחשוב שלסרט "סטרומבול" בהשתתפות האוהבת ובבימוי המאהב לא תהיה דריסת רגל בארצות הברית.

לא זו היתה דעתו של הווארד יוז, מנהל ר. ק. או, ובעל זכויות ההפצה באמריקה; להיפך, הוא שפסף את ידיו מרוב שמחה, — יש לו נסיון רב בניצול סערות מסוג זה. דוגמא: הסרט "השודר", שהכניס לו ממון לא מעט על ידי ניצול פרסומת זול של שדיה



ריטה
המשחק השתלט

"פראנסיס", בהשתתפות דונאלד אוקונור ופראנסיס, הפרד הצבאי המדבר.

המקום — בורמה; הזמן — הקרב בות עם היפאנים. לויטננט אמריקאי צעיר בשם פיטר סטרלינג (השחקן — דונלד אוקונור) מצא בג'ונגל חמור תור (פרנסיס). אין איש שם לב לחמור הגלמוד, אך סטרלינג מאמץ, ומטפל בו. מסתבר כי חמור זה הגו למעשה פטריוט אמריקאי נלהב. כיצד יישב אי פוא בחיבוק ידיים בעוד כל הדיחיויה האמריקאית בסכנה? רעיון עולה במוחו של פרנסיס: יש לו אחים למצמד — החיות בג'ונגל, כי הרי אין המלחמה מתנהלת בין החיות. ובדרך זו משיג פרנסיס מהחיות שבג'ונגל אינפורמציה על תנועות היפאנים ומביא אותה לידידו — הלוטננט סטרלינג. תודות לידיעות אלה מצליח סטרלינג לגלות פטרולים של האויב ומצטיין במעשיו. הדבר הולך וחוזר, וסטרלינג נעשה לניבור החיל האמריקאי בבורמה. וכאשר נקרא הלוטננט למטה, מוסר סטרלינג לממונים עליו, כי כל הצלחותיו באו לו למעשה בזכותו של החמור. כמובן, איש אינו מאמין לסיפור ה"פנטסטי" על חמור מרגל, היודע לדבר, וכאן מתחילה העלילה הסטירית החדה.

הקצינים הגבוהים מחליטים כי הלוטננט אינו שפוי בדעתו, ושולחים אותו לבדיקת פסיכיאטרים. מובן מאליו שהללו מוצאים אותו חולה רוח, אך היות והוא אינו מסוכן לבריות, ניתן לו חופש התנועה. ואז מביא פרנסיס לידידו ידיעות חיוניות ביותר על התקפה כללית, שהיפאנים עומדים לערוך, והפעם מצליח סטרלינג להציל את כל הדיוחיויה מהשמדה.

ריטה הייזרת מתגרשת!

ובכן — נתקיימו נישויהם של יודעי-דבר. ריטה שלגן ובעלה הנוכחי, עלי חאן, נמצאים בדרכם לקאן, שם נישאו לפני שנה, כדי להתגרש. הסיבה: "אי-התאמה מוחלטת באופי".

לא ברור עדיין עם מי תישאר

פראנסיס: הכוכב החמור

"אם כן" קרא פיטר בשמחה. "אכן מדבר אתה! אני... אני לא הייתי בטוח. לא תארתי לעצמי... הייד! אי-גני משוגע!"

"על זה עוד אפשר להתחכח", השיב פראנסיס בקרירות.

"אם כן, מדוע שלחת אלי את ה"פתקה?"

"איזו פתקה?"

"קבלתי ממך פתקה היום."

"מעולם אינני כותב פתקאות", הכריז פראנסיס. "חברייך עשו לך צחוק."

"יצחק מי שיצחק אחרון. נראה מה יגידו כשיראו וישמעו שאמנם אתה מדבר."

"לויטננט", אמר פראנסיס, "מהיום יהיה שמי הספינקס."

*

"פרד מדבר? הבלים! כל העניין מגוחך!" צוחק הגנרל. "אתם פרחי הקצינים מרשים לעצמכם יותר מדי. אתם ממש מבלבלים אותי. אתם מבלבלים את החיילים. אתם מבלבלים את מאמץ המלחמה. כשאני חושב מה יהיה על העולם האזרחי כשתשובו אליו לא חר המלחמה, שערות ראשי עומדות דום."

"גנרל", התערב פראנסיס בשיחה. "אתה מאה אחוז. אני שמח לשמוע אותך מדבר דברים כאלה. זהו הד למחשבות שלי."

ענינו של גנרל. סטיבנס יצאו מחוריהן ופיו נפתח לרוחה בתמהון.

"הלא אתה באמת מדבר", לחש. "אתה תפוצץ את כל העולם! אתה תגרום ליותר רעש מן המלחמה עצמה! כל אמריקה תשמע אותך מדבר!"

"סעות", השיב פראנסיס.

ולאחר שהפציר בו הגנרל, הוסיף: "אני פרד, מפקדי ויש לי הזכות להתנהג כפרד."

*

שני קטעים אלה הם מן הסרטים



אינגריד
ההשמחה עזרה

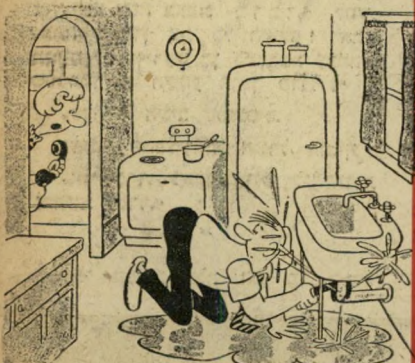
הנחלה פזז פזז

ספורט



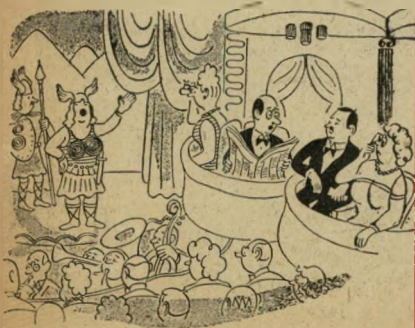
"על כולכם להיות מוכנים אחרי-צ" - יש התחרות כדורגל יידותית."

עבודה



"השרכב מוסר שיהיה פנוי בעוד שלושה ימים!"

שעשועים



"אולי אתה רוצה עמוד מן העתון שלי?"

יחי החופש

המנהל (לכתבנית היפה): "האם את עוסקה במוצאי שבת, חיה?"
הכתבנית (בתקווה): לא, אדוני, אחיה לגמרי חופשיה..."
המנהל: "ובכן השתדלי להיות ב- משרד יותר מוקדם ביום ראשון בבקר." עמרם צדיק, תל-אביב

חבר הכנסת

חבר הכנסת המתין בחדר המתנה של בית-חולים לילדות. באה האחות והודיעה לו: "מר שמואלי, אני מברכת אותך, הנך אב לשניים."
לא יתכן, בשום אופן לא יתכן!
קרא חבר הכנסת, אני דורש ספירה נוספת..."

ישראל לבקוביץ, תל-אביב

בלשכת הניום

"האם היית פעם נשוי?"
כן, אדוני. פעם אחת."
למי נישאת?"
אה... לאשה, אדוני.
ברור, ברור, האם שמעת מחיך על מי שנשא גבר?"
כן אדוני, אותי!..."
זאב בסים, חיפה

דמיון

מורה: "אביר, אני מתפלל לראות שחיבורך על 'כלבך יומה כדוק, מלה במלה, לחבור שכתב אחיך לפני שנה.'"
אביר: "אתה מבין, אדוני, זה על אותו כלב..."

אסתר כרמי, רמת-גן

נקיון

בוחק, למועמד למשרה מסלית: "ובכן, ידידי, אנחנו מקפידים מאוד על הנקיון כאן. אני מקווה שנבנת נעליך על המרדב כשנכנסת..."

המועמד: "בודאי אדוני."

הבנות: "אני שמח לשמוע זאת, משום שאין פה בכלל מרדב."
אהרן בלוק, תל-אביב

מי הוא

1. מיהו הבן שהכל רודפים אחריו? הבריצה.
2. מיהו השר האהוב ביותר על עקרת הבית? הבר-שר.
3. מיהו הצר האיום והגורא שלנו? האר-צר.
4. מיהו סם המות לסירונים במחנה האימונים? הסמל.

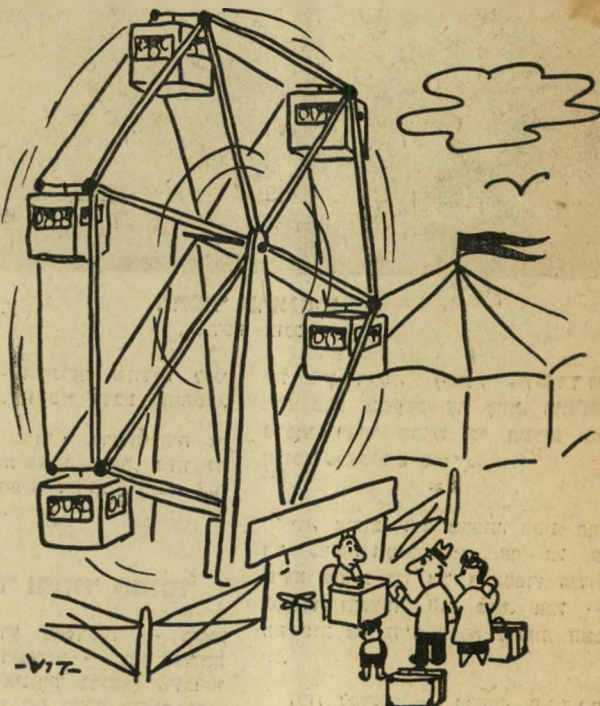
צבי רפדנסקי, חדרה.

היהודים הללו

תייר יהודי בעל הון בא מאמריקה לישראל והתעניין בדבר השקעת הון פה. לאחר חדשים עזב את הארץ מיו-אש, וחזר לאמריקה. כששאלוהו בעירו מדוע התיאש מהשקעת הון בישראל. השיב: "זהו חממלה הראשונה בעיר-לם שהיא יותר חכמה מיהודים."

ישראל רביש, תל-אביב

שיכון קבע



"תן לי, בבקשה, כרמים לשנתיים!"



ההכרז

אשה באה לרופא עצבים כדי להחזיץ בו בדבר בעלה, הנראה חשוד בעיניה. "תאר לעצמך" - אומרת האשה בקול נרגש - "בעלי מוציא טבעות עשן מנחירי אפו."
"וכי מה בכך?" מרגיע אותה הרופא. "הנה גם אנכי עושה כן."
"אך בעלי עושה זאת מבלי לעשן כלל..."

א. ל., ת-א

אחר את המועד

אדם בא לתחנת המשטרה ופונה לקצין התורן: "בשבוע שעבר הודעת על גניבת ארנק. ברצוני להודיע כי מצאתי את הארנק; מסתבר, כי שכחתי אותו בבית."
"מאותר מד, אדוני" - משיב הק-צין - "כבר אסרנו את הגנב."

שרות

"קופסת רעל עכברים, בבקשה."
כן, אדוני, אתה תקח את זה עמך?"
לא, אשלח את העכברים לכאן!..."
מאיר שושן, תל-אביב

מחרתיים

עלם ועלמה ישובו על ספסל בגן, בליל לבנה. העלם היה קצת למך. אסרה העלמה, בדרך עידוד: "הנה אנו פה, בליקה נהדר, וסחר מי יודע אם לא נהיה בורועות אלוהים."
"מ, אמר העלם, ומחרתיים את פנויה?"
יהודית ל., תל-אביב

תעמונה

נודע לו, למוכיר האגודה למלחמה באלכוהול, על אדם בן מאה, אשר מימיו לא טעם את הטיפה המרה, וה-איש חש עצמו צעיר ורענן. אץ המור-כיר לבית אותו זקן, הציג את עצמו וביקש מהזקן שימסור לו הצהרה בשר-ביל האגודה, לשם תעמונה נגד שתית האלכוהול. לפתע נשמע מן החדר הס-מוך קול המולה: מישוהו משתולל שם, שובר כוסות וצלחות.

"זה כלום - אומר הזקן - זה אבי. שוב השתכר ועושה שמות בבית."

הרס של לירה אחת זוכה בעל הבדיחה הנחשבת ראשונה בסדר זה. בדיחות אנו לשלוח למערכת, העולוס הזה. על חשטפה יש לציין: "עולסנו זה הקטן."